

Lectio Divina segédanyaga

Szent Család ünnepe

B ó

Lk 2,22-40

Szentmise evangéliumi szakaszaihoz

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Rácz Dávid,

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka, Rácz Édua Anna

Szerkesztő

Rácz Édua Anna

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,

Szabóné Nagy Katalin

Zenei nézőpont

Csonka Laura, Frank Áron, Mohay Réka

Lektori szolgálatot teljesítettetek:

Görföl Tibor – patrisztikus vonal áttekintése

Kocsis Imre – biblikus vonal áttekintése

Nagy Éva Anna – nyelvi helyesség áttekintése

Nyúl Viktor –teljes tartalom áttekintése

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Az Ige testté lett, és közöttünk lakott.

Kezdetben volt az Ige. Az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige. Ő volt kezdetben Istennél. Minden őáltala lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett. Őbenne élet volt, és ez az élet volt az emberek világossága. A világosság a sötétségben világít, de a sötétség nem fogadta be.

Föllépett egy ember, akit Isten küldött: János volt a neve. Azért jött, hogy tanúságot tegyen: tanúságot a világosságról, hogy mindenki higgyen általa. Nem ő volt a világosság, ő csak azért jött, hogy tanúságot tegyen a világosságról.

Az Ige az igazi világosság volt, amely a világba jött, hogy megvilágítson minden embert. A világban volt, és a világ őáltala lett, de a világ nem ismerte fel őt. A tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be. Mindazoknak azonban, akik befogadták, hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek; azoknak, akik hisznek benne, akik nem vér szerint, nem a test kívánságából, és nem is a férfi akaratából, hanem Istentől születtek.

És az Ige testté lett, és közöttünk lakott. Mi pedig láttuk az ő dicsőségét, mely az Atya Egyszülöttjének dicsősége, telve kegyelemmel és igazsággal.

János tanúságot tett róla, amikor ezt hirdett „Ő az, akiről mondtam, hogy utánam jön, de megelőz engem, mert előbb volt, mint én.” Hiszen mi mindannyian az ő teljességéből nyertünk kegyelemből kegyelmet. A törvényt ugyanis Mózes által kaptuk, a kegyelem és az igazság azonban Jézus Krisztus által valósult meg.

Istent soha senki nem látta, Isten Egyszülöttje, aki az Atya kebelén van, ő nyilatkoztatta ki.

Ezek az evangélium igéi.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

²²Et postquam impleti sunt dies purgationis eorum secundum legem Moysis, tulerunt illum in Hierosolymam, ut sisterent Domino,

²²Amikor elteltek a tisztulásnak a Mózes törvényében megszabott napjai, felvitték Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak,

²²Mikor pedig elteltek tisztulásuk napjai, Mózes törvénye szerint felvitték őt Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak,

²²Amikor elteltek a mózesi törvényben megszabott tisztulás napjai, Jeruzsálembe vitték, hogy bemutassák az Úrnak.

²²Mikor pedig betöltek Mária tisztulásának napjai a Mózes törvénye szerint, felvivek őt Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak.

²²Amikor leteltek a tisztulásuknak Mózes Törvényében megszabott napjai, felvitték Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak –

²³sicut scriptum est in lege Domini: “ Omne masculinum adaperiens vulvam sanctum Domino vocabitur ”,

²³ahogy az Úr törvényében elő volt írva: az anyaméhet megnyitó minden elsőszülött fiú az Úr szentjének hívatik;

²³amint az Úr törvényében írva van: »Minden elsőszülött fiúgyermek az Úrnak legyen szentelve«
(Kiv 13,2.12)

²³Így parancsolja az Úr törvénye: „Minden elsőszülött fiúgyermek az Úrnak legyen szentelve.”

²³(A mint megiratott az Úr törvényében, hogy: Minden elsőszülött fiú az Úrnak szenteltessék),

²³amint meg van írva az Úr Törvényében: *minden elsőszülött fiú az Úrnak legyen szentelve* –,

²⁴et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege Domini: par turturum aut duos pullos columbarum.

²⁴s az áldozatot is be akarták mutatni, ahogy az Úr törvénye előírta: egy pár gerlicét vagy két galambfiókát.

²⁴és hogy áldozatot mutassanak be, amint az Úr törvénye mondja: »Egy pár gerlicét vagy két galambfiókát.«
(Lev 12,8)

Be akarták mutatni az Úr törvényében rendelt áldozatot is: ²⁴„Egy pár gerlicét vagy két galambfiókát.”

²⁴És hogy áldozatot adjanak, a szerint a mint megmondattott az Úr törvényében: Egy pár gerlicét, vagy két galambfiat.

²⁴és hogy áldozatot mutassanak be az Úr Törvényének előírása szerint: *egy pár gerlicét vagy két fiatal galambot.*

²⁵Et ecce homo erat in Ierusalem, cui nomen Simeon, et homo iste iustus et timoratus, exspectans consolationem Israel, et Spiritus Sanctus erat super eum;

²⁵Íme, volt Jeruzsálemben egy Simeon nevű igaz és istenfélő ember. Várta Izrael vigaszát, és a Szentlélek volt rajta.

²⁵Élt pedig Jeruzsálemben egy ember, Simeon volt a neve, igaz és istenfélő férfiú, aki várta Izrael vigasztalását, és a Szentlélek volt rajta.

²⁵Volt Jeruzsálemben egy Simeon nevű, igaz és istenfélő ember. Várta Izrael vigaszát és a Szentlélek lakott benne.

²⁵És ímé vala Jeruzsálemben egy ember, a kinek neve Simeon volt, és ez az ember igaz és istenfélő vala, a ki várta az Izrael vigasztalását, és a Szent Lélek vala ő rajta.

²⁵Íme, élt egy ember Jeruzsálemben, akinek Simeon volt a neve. Igaz és istenfélő ember volt, várta Izrael vigasztalását, és Szentlélek volt rajta.

²⁶et responsum acceperat ab Spiritu Sancto non visurum se mortem nisi prius videret Christum Domini.

²⁶Kinyilatkoztatást kapott a Szentlélektől, hogy addig nem hal meg, amíg meg nem látja az Úr Fölkentjét.

²⁶A Szentlélek kijelentette neki, hogy halált nem lát, amíg meg nem látja az Úr Felkentjét.

²⁶Kinyilatkoztatást kapott a Szentlélektől, hogy nem hal meg, amíg meg nem látja az Úr Fölkentjét.

²⁶És kijelentetett néki a Szent Lélek által, hogy addig halált nem lát, a míg meg nem látja az Úrnak Krisztusát.

²⁶Azt a kinyilatkoztatást kapta a Szentlélektől, hogy nem hal meg addig, amíg meg nem látja az Úr Fölkentjét.

²⁷Et venit in Spiritu in templum. Et cum inducerent puerum Iesum parentes eius, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo,

²⁷A Lélek indítására a templomba ment. Amikor a szülők a gyermek Jézust bevitték, hogy a törvény előírásának eleget tegyenek,

²⁷Ekkor a Lélek ösztönzésére a templomba ment. Amikor szülei bevitték a gyermek Jézust, hogy a törvény szokása szerint cselekedjenek vele,

²⁷A Lélek ösztönzésére a templomba ment. Mikor a gyermek Jézust bevitték szülei, hogy a törvény rendelése szerint tegyenek vele,

²⁷És ő a Lélek indításából a templomba méne, és mikor a gyermek Jézust bevivék szülői, hogy ő érette a törvény szokása szerint cselekedjenek,

²⁷A Lélek indítására a Templomba ment, és amikor a gyermek Jézust bevitték szülei, hogy eleget tegyenek a Törvény előírásainak,

²⁸et ipse accepit eum in ulnas suas et benedixit Deum et dixit:

²⁸karjába vette és áldotta az Istent ezekkel a szavakkal:

²⁸karjaiba vette őt, és Istent magasztalva így szólt:

²⁸karjába vette és e szavakkal áldotta az Istent:

²⁸Akkor ő karjaiba vevé őt, és áldá az Istent, és monda:

²⁸karjába vette, és így áldotta Istent:

²⁹« Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace,

²⁹„Most bocsásd el, Uram, szolgádat, szavaid szerint békében,

²⁹»Most bocsátod el, Uram, szolgádat a te igéd szerint békességben,

²⁹„Bocsásd el most szolgádat, Uram, szavaid szerint békességben,

²⁹Mostan bocsátod el, Uram, a te szolgádat, a te beszéded szerint, békességben:

²⁹Most elbocsátod, Uram, szolgádat szavad szerint békességben,

³⁰quia viderunt oculi mei salutare tuum,

³⁰mert látta szemem üdvösségedet,

³⁰mert látták szemeim üdvösségedet, (Iz 40,5)

³⁰hiszen már látták szemeim az üdvösséget,

³⁰Mert látták az én szemeim a te üdvösségedet,

³⁰mert meglátta szemem üdvösséged,

³¹quod parasti ante faciem omnium populorum,

³¹melyet minden nép színe előtt készítettél,

³¹melyet minden nép színe előtt készítettél, (Iz 52,10)

³¹amit minden nép számára rendeltél:

³¹A melyet készítettél minden népeknek szeme láttára;

³¹amit minden nép szeme láttára megvalósítottál:

³²lumen ad revelationem gentium et gloriam plebis tuae Israel ”.

³²világosságul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.”

³²világosságul a nemzetek megvilágosítására és dicsőségére népednek, Izraelnek.« (Iz 42,6; 49,6; Iz 46,13)

³²világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek.”

³²Világosságul a pogányok megvilágosítására, és a te népednek, az Izraelnek dicsőségére.

³²a fényt, ami a pogányoknak kinyilatkoztatás, és népednek, Izraelnek dicsőség.

³³Et erat pater eius et mater mirantes super his, quae dicebantur de illo.

³³Apja és anyja csodálkoztak azon, amit fiukról mondott.

³³Apja és anyja csodálkoztak mindazon, amit róla mondtak.

³³Atyja és anyja csodálkozva hallgatták, amit mondott.

³³József pedig és az ő anyja csodálkoznak azokon, a miket ő felőle mondottak.

³³Apja és anyja csodálkoztak azon, amit róla mondott,

³⁴Et benedixit illis Simeon et dixit ad Mariam matrem eius: “ Ecce positus est hic in ruinam et resurrectionem multorum in Israel et in signum, cui contradicetur

³⁴Simeon megáldotta őket, és így szólt anyjához, Máriához: „Íme, ő sokak romlására és sokak feltámadására lesz Izraelben, jel lesz, amelynek ellene mondanak –

³⁴Simeon megáldotta őket, anyjának, Máriának pedig ezt mondta: »Íme, sokak romlására és feltámadására lesz ő Izraelben; jel lesz, melynek ellene mondanak

³⁴Simeon áldotta őket és így szólt anyjához, Máriához: „Sokak romlására és föltámadására lesz ő Izraelben: jel, amelynek ellenszegülnek –

³⁴És megáldá őket Simeon, és monda Máriának, az ő anyjának: Ímé ez vettetett sokaknak elestére és feltámadására az Izraelben; és jegyül, a kinek sokan ellene mondanak;

³⁴Simeon pedig megáldotta őket, és ezt mondta anyjának, Máriának: „Ímé, ő sokak bukására vagy felemelkedésére rendeltetett Izraelben: jelül, amelynek ellene mondanak.

³⁵— et tuam ipsius animam pertransiet gladius — ut revelentur ex multis cordibus cogitationes ”.

³⁵a te lelkedet is tőr járja át –, hogy kiderüljenek sok szív titkos gondolatai.”

³⁵– és a te lelkedet tőr járja át –, hogy nyilvánosságra jussanak sok szív gondolatai.«

³⁵s a te lelkedet is tőr járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése.”

³⁵Sőt a te lelkedet is átalhatja az éles tőr; hogy sok szív gondolatai nyilvánvalókká legyenek.

³⁵A te lelkedet is kard járja majd át. Így lesz nyilvánvalóvá sok szív szándéka.”

³⁶Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel, de tribu Aser. Haec processerat in diebus multis et vixerat cum viro annis septem a virginitate sua;

³⁶Volt egy Áser törzséből való, Anna nevű prófétaasszony, Fánuel leánya, aki már igen öreg volt. Hét évig élt férjével lánysága után,

³⁶Volt egy Anna nevű prófétaasszony is, Fánuel leánya, Áser törzséből. Nagyon előre haladt már napjaiban, miután férjével hét esztendeig élt szüzessége után;

³⁶Volt ott egy Anna nevű prófétaasszony is, Fánuel leánya, Áser törzséből. Már igen éltes korú volt. Szüzessége után hét évig élt férjével, majd özvegy lett.

³⁶És vala egy prófétaasszony, Anna, a Fánuel leánya, az Áser nemzetségéből (ez sok időt élt, miután az ő szüzességétől fogva hét esztendeig élt férjével,

³⁶Volt egy próféta is, Anna, Fánuel leánya, Áser törzséből. Nagyon idős volt. Hét évig élt férjével hajadonkora után,

³⁷et haec vidua usque ad annos octoginta quattuor, quae non discedebat de templo, ieiuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die.

³⁷aztán özvegyen maradt. Már nyolcvannégy esztendő volt. Nem hagyta el a templomot soha, éjjel-nappal böjtben és imádságban szolgált.

³⁷nyolcvannégy éves özvegy volt, és nem vált meg a templomtól, böjttel és imádsággal szolgált ott éjjel és nappal.

³⁷Már nyolcvannégy éves volt. Nem vált meg a templomtól: éjjel-nappal böjttel és imádsággal szolgált Istennek.

³⁷És ez mintegy nyolcvannégy esztendő (ez az özvegy vala), a ki nem távozik el a templomból, hanem böjttel és imádsággal szolgál vala éjjel és nappal.

³⁷és már nyolcvannégy éve özvegy volt. Nem hagyta el a Templomot. Böjttel és imával teljesített szolgálatot éjjel-nappal.

³⁸Et haec ipsa hora superveniens confitebatur Deo et loquebatur de illo omnibus, qui exspectabant redemptionem Ierusalem.

³⁸Ebben az órában is odajött, dicsőítette az Istent, és beszélt róla mindenkinek, aki csak várta Jeruzsálem megváltását.

³⁸Ő is odajött ugyanabban az órában, dicsérte Istent, és beszélt róla mindazoknak, akik várták Jeruzsálem megváltását.

³⁸Ő is odajött abban az órában, magasztalta Istent és beszélt róla mindazoknak, akik Jeruzsálem megváltására vártak.

³⁸Ez is ugyanazon órában oda állván, hálát adott az Úrnak, és szóla ő felőle mindeneknek, a kik Jeruzsálemben a váltságot várták.

³⁸Abban az órában ő is odajött, hálát adott Istennek, és beszélt a gyerekekről mindazoknak, akik várták Jeruzsálem szabadulását.

³⁹Et ut perfecerunt omnia secundum legem Domini, reversi sunt in Galilaeam in civitatem suam Nazareth.

³⁹Miután így eleget tettek az Úr törvényének, lementek galileai városukba, Názáretbe.

³⁹Miután mindent elvégeztek az Úr törvénye szerint, visszatértek Galileába, a városukba, Názáretbe.

³⁹Elvégeztek mindent az Úr törvénye szerint, aztán visszatértek városukba, a galileai Názáretbe.

³⁹És mikor mindent elvégeztek az Úr törvénye szerint, visszatérének Galileába, az ő városukba, Názáretbe.

³⁹Miután mindent elvégeztek az Úr Törvénye szerint, visszatértek városukba, a galileai Názáretbe.

⁴⁰Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia; et gratia Dei erat super illum.

⁴⁰A gyermek pedig nőtt és erősödött, bölcsesség töltötte be, és az Isten kegyelme volt rajta.

⁴⁰A gyermek pedig növekedett és erősödött, telve bölcsességgel, és az Isten kegyelme volt rajta.

⁴⁰A gyermek ott növekedett és erősödött. Bölcsesség töltötte el és Istennek kedve telt benne.

⁴⁰A kis gyermek pedig növekedék, és erősödék lélekben, teljesedve bölcsességgel; és az Istennek kegyelme vala ő rajta.

⁴⁰A gyermek pedig növekedett és erősödött. Bölcsesség töltötte el, és Isten kegyelme volt rajta.

2. Meditáció – elmélkedés

2.1.Patrisztikus vonal

2.2.Tanítóhivatali vonal

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

529. *A bemutatás a Templomban* (vö. Lk 2,22-39) úgy mutatja Jézust, mint az Elsőszülöttet, aki az Úrhoz tartozik mint sajátja (vö. Kiv 13,12-13). Simeonnal és Annával Izrael egész várakozása jön az Üdvözítőjével való találkozóra (a bizánci hagyomány ezt az ünnepet találkozásnak nevezi). Jézust fölismerik mint a régóta várt Messiást, mint „a nemzetek világosságát” és „Izrael dicsőségét”, de úgy is, mint „jelet, melynek ellene mondanak”. A fájdalom kardja, amit Máriának jövendölnek, előre hirdeti azt a másik, tökéletes és egyedülálló fölajánlást a kereszten, mely ajándékozni fogja azt az üdvösséget, melyet Isten „minden nép színe előtt készített”.

583. Jézus, miként előtte a próféták, a jeruzsálemi templom iránt mélységes tiszteletet tanúsított. Itt mutatta be őt József és Mária a születése után negyven nappal (vö. Lk 2,22-39). Tizenkét évesen úgy

határozott, hogy a templomban marad, hogy szüleit emlékeztesse, hogy neki Atyja dolgaiban kell lennie (vö. Lk 2,46-49). Rejtett élete során évről évre legalább a húsvéti ünnepre fölment a templomba (vö. Lk 2,41); nyilvános működésének szinte ritmusát adta a zsidók nagy ünnepeinek jeruzsálemi zarándoklata (vö. Jn 2,13-14; 7,1.10.14; 8,2; 10,22-23).

695. A kenet. Az olaj kenetének szimbóluma a Szentlelket is jelenti, olyannyira, hogy szinonimája lett (vö. 1Jn 2,20.27; 2Kor 1,21). A keresztény beavatásban a kenet szentségi jele a bérnálásnak, amit éppen ezért a keleti egyházak „krizmálásnak” neveznek. De hogy teljes jelentését megértsük, vissza kell mennünk a Szentlélek által végbevitt első fölkenéshez: Jézuséhoz. A Krisztus név (a héber „Messiás”) Isten Lelkének „fölkentjét” jelenti. Az Ószövetségben egyesek az Úr „fölkentjei” voltak (vö. Kiv 30,22-32), kiemelkedő módon Dávid király (vö. 1Sám 16,13). Jézus azonban egyedülálló módon Isten Fölkentje: az emberség, melyet a Fiú magára vett, teljesen a „Szentlélek fölkentje”. Jézust a Szentlélek tette „Krisztussá” (vö. Lk 4,18-19; Iz 61,1). Szűz Mária a Szentlélektől fogantja Krisztust, és a Szentlélek hirdeti a gyermeket mint Krisztust születésekor (vö. Lk 2,11), és arra indítja Simeont, hogy a templomba menjen látni az Úr Krisztusát (vö. Lk 2,26-27); ő maga tölti be Krisztust (vö. Lk 4,1) és az ő ereje árad ki Krisztusból gyógyításai alkalmával (vö. Lk 6,19; 8,46). Végül ő támasztja föl Krisztust a halálból (vö. Róm 1,4; 8,11). Ezután Jézus a maga halált legyőzött emberségében teljesen „Krisztussá” válva (vö. ApCsel 2,36) bőségesen árasztja a Szentlelket, hogy a „szentek” Isten Fiának emberségével való egységükben elérjék „az érett férfikort Krisztus nagykorúságának mértéke szerint” (Ef 4,13): „a teljes Krisztust” Szent Ágoston szavai szerint (Szent Ágoston: Sermo, 341, 1, 1: PL 39, 1493; Uaz: 9, 11: PL 39, 1499).

531. Jézus életének legnagyobb részét úgy élte le, hogy osztozott a legtöbb ember sorsában: élete minden látványosság nélküli, mindennapos élet, egy kézművesé, aki a zsidó vallásosságban Isten törvénye alatt áll (vö. Gal 4,4) egy falusi közösségben. Ebből az egész korszakból csak annyit tudunk, hogy Jézus engedelmeskedett szüleinek (vö. Lk 2,51) és „gyarapodott bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt” (Lk 2,52).

532. Jézus Anyja és nevelőapja iránti alárendeltségében teljesen és tökéletesen teljesítette a negyedik parancsolatot. Ez az engedelmisség földi képe volt a mennyei Atya iránti fiúi engedelmisségének. Józsefnek és Máriának való mindennapos alávetettsége hirdette és elővételezte a Getszemáni kerti imádság engedelmisségét: „Ne az én akaratom...” (Lk 22,42). Krisztus mindennapos engedelmisségével rejtett életében már megkezdődött annak helyreállítása, amit Ádám engedetlensége lerombolt (vö. Róm 5,19).

533. A názáreti rejtett élet minden ember számára lehetővé teszi, hogy az élet leghétköznapibb dolgaiban közösségben legyen Jézussal:

„A názáreti ház iskola, amelyben az ember kezdi megérteni Krisztus életét. Az evangélium iskolája. (...) Elsősorban a hallgatásra tanít. Bárcsak föléledne bennünk a hallgatás nagyrabecsülése, ennek a csodálatos és nélkülözhetetlen lelki magatartásnak az értékelése (...). Itt tanuljuk meg, milyen fontos a családi élet. Názáret fölhívja a figyelmet a családra, szeretetközösségére, méltóságára, sugárzó szépségére, szentségére és sérthetlenségére (...). Végezetül itt megtanuljuk a munka fegyelmét. Ó, názáreti iskola, az ács Fiának háza! Itt szeretném megismerni és ünnepelni az emberi munka szigorú, de megváltó törvényét (...); végezetül innen szeretnék áldást küldeni az egész világ munkásainak, és megmutatni nekik a nagy Példaképet, az isteni Testvért.” (VI. Pál pápa homíliája Názáretben az Angyali Üdvözlés Bazilikájában, 1964. január 5-én: AAS: 56 /1964/ 167-168.)

534. *Jézus megtalálása a Templomban* (vö. Lk 2,41-52) az egyetlen esemény, mely az evangéliumok Jézus rejtett életéről való hallgatását megtöri. Ezáltal Jézus sejteti küldetése iránti teljes, istenfiúságából adódó odaadásának misztériumát: „Nem tudtátok, hogy Atyám dolgaiban kell lennem?” Mária és József nem értették e szavakat, de a hitben elfogadták, és Mária „mindezeket az igéket megőrizte a szívében” a hosszú évek során, mialatt Jézus egy mindennapos élet csöndjében rejtve maradt.

1655. Krisztus József és Mária szent családjának ölen akart e világra jönni és felnővekedni. Az Egyház nem más, mint „Isten családja”. Kezdetől fogva az Egyház magvát gyakran azok alkották, akik „házuk népével” együtt lettek hívőkké (vö. ApCsel 18,8). Amikor megtértek, azt akarták, hogy „egész házuk” is elnyerje az üdvösséget (vö. ApCsel 16,31; 11,14). Ezek a hívővé vált családok voltak a keresztény élet szigetei egy hitetlen világban.

1656. Ma egy olyan világban, mely gyakran távol áll a hittől, sőt ellenséges vele szemben, a hívő családok mint a hit élő és sugárzó tűzhelyei rendkívül fontosak. Ezért nevezi a II. Vatikáni Zsinat a családot ősi kifejezéssel: *Ecclesia domestica*, 'családi egyháznak' (LG 11. vö. II. János Pál pápa: *Familiaris consortio* apostoli buzdítás, 21.). A család ölen „a szülők legyenek gyermekeik első hithirdetői szavukkal és példájukkal, és ápolják mindegyikük sajátos hivatását, s különös gonddal a szent hivatásokat”. (LG 11.)

1657. A családban kiemelekdő módon gyakorolják a családapa, a családanya, a gyermekek és valamennyi családtag keresztségi papságát „a szentségek vételében, az imádságban, a hálaadásban, a

szent élet tanúságtételében, az önmegtagadásban és a tevékeny szeretetben” (LG 10.). A családi otthon tehát a keresztény élet első iskolája és „az érlelődő emberiség iskolája” (GS 52.). Itt tanulja meg az ember a kitartó munkát, ismeri meg a munka örömét, a testvéri szeretetet, a nagylelkű, ismételt megbocsátást, és mindenekelőtt Isten szolgálatát az imádságban és az élet elajándékozásában.

1658. Gondolnunk kell még azokra az emberekre is, akik konkrét körülményeik miatt - melyekben kénytelenek élni, gyakran akaratuk ellenére - különösen közel állnak Jézus szívéhez, és ezért megérdemlik az Egyház megbecsülését és gondoskodását, különösen a lelkipásztorok részéről: a nem házasságban élő emberek sokaságára. Sokan közülük emberi család nélkül maradnak, gyakran szegénységük miatt. Vannak, akik ezt az élethelyzetet az evangéliumi boldogságok szellemében, Istent és a felebarátot példás módon szolgálva élik meg. Mindannyian találjanak nyitott ajtóra a „családegyházaknál” és annál a nagy családnál, ami az Egyház. „Senki nincs család nélkül ezen a világon: az Egyház mindannyiunk otthona és családjá, különösen azoké, akik »fáradoznak és az élet terheit hordozzák« (Mt 11,28).” (II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 85.)

2204. „A keresztény család mutatja és valósítja meg elsőként az egyházi közösséget, ezért »családi egyháznak« lehet és kell neveznünk” (II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 21; vö. LG 11.). A hit, a remény és a szeretet közössége; az Egyházban egyedülálló jelentőséggel bír, amint az az Újszövetségből is kitűnik (vö. Ef5,21-6,4; Kol 3,18-21; 1Pt 3,1-7).

2205. A keresztény család a személyek közössége, az Atya és a Fiú Szentlélekben élő közösségének nyoma és képmása. Életet fakasztó és nevelő tevékenysége az Atya teremtő művének tükröződése. Az a hivatása, hogy részt vegyen Krisztus imádságában és áldozatában. A napi imádság és Isten Igéjének olvasása erősíti a szeretetben. A keresztény család evangelizáló és misszionáló közösség.

2206. A családon belüli kapcsolatok magukkal hozzák az érzelmek, a ragaszkodás és az érdeklődés rokonságát, amely mindenekelőtt a személyek kölcsönös tiszteletéből fakad. A család kiváltságos közösség, mely arra hivatott, hogy a házastársak lelki közösségét és egyetértését, valamint a gyermeknevelésben a szülők gondos együttműködését valósítsa meg (vö. II. Vatikáni Zsinat: Gaudium et spes lelkipásztori konstitúció, 52.).

2214. Az isteni atyaság az emberi atyaság forrása (vö. Ef 3,15); ez alapozza meg a szülőket megillető tiszteletet. A kiskorú és felnőtt gyermekek atyjuk és anyjuk iránti tisztelete (vö. Péld 1,8; Tób 4,3-4) abból a természetes érzületből táplálkozik, mely az őket összekötő kötelékből fakad. Ezt kívánja meg az isteni parancsolat (vö. Kiv 20,12).

2215. A szülők iránti tisztelet (gyermeki jámborság) hála azok iránt, akik az élet adásával, szeretetükkel és munkájukkal világra segítették gyermekeiket, és lehetővé tették számukra, hogy növekedjenek korban, bölcsességben és kedvességben. „Szívedből, lelkedből tiszteld az apádat, s anyád fájdalmait soha el ne feledd. Emlékezz rá, hogy nélkülük meg nem születtél volna; hogyan hálálod meg, amit veled tettek?” (Sir 7,27-28)

2216. A gyermeki tisztelet az őszinte tanulékonytságban és az őszinte engedelmisségben mutatkozik meg: „Fiam, tartsd meg apád parancsolatát, ne vedd semmibe anyád tanítását (...). Vezessen jártadban-keltedben, amikor alszol, virrasszon fölötted, és ha fölébredsz, beszélgessen veled.” (Péld 6,20-22) „A bölcs fiú örül, ha megintik, az elbizakodott meg sem hallgatja a feddést” (Péld 13,1).

2217. Mindaddig, amíg a gyermek szülei otthonában él, engedelmeskednie kell szülei minden kérésének, amelyet az ő vagy a család java indokol. „Gyermekek, fogadjatok szót szüleiteknek mindenben, mert ez kedves az Úr szemében” (Kol 3,20 vö. Ef 6,1). A gyermekeknek engedelmeskedniük kell nevelőik és mindazok ésszerű parancsainak is, akikre a szüleik bízták őket. De ha egy gyermek a lelkiismeretében meg van győződve arról, hogy erkölcsileg rossz lenne engedelmeskedni egy ilyen parancsnak, akkor ne kövesse azt.

Felnövekedvén a gyermekek továbbra is tiszteljék szüleiket. Menjenek elébe kéréseiknek, szívesen kérjék tanácsaikat és fogadják el megalapozott figyelmeztetéseiket. A szülők iránti engedelmisség a gyermekek nagykorúságával megszűnik, de a tisztelet nem, az örökre kijár. Ennek gyökerei valójában az istenfélelembe nyúlnak, amely a Szentlélek ajándékainak egyike.

2218. A negyedik parancsolat figyelmezteti a felnőtt gyermekeket a szülők iránti felelősségükre. Amennyiben lehetőségük van rá, anyagi és erkölcsi támogatást kell nyújtaniuk nekik öreg korukban vagy betegségükben, magányukban vagy ínségükben. Jézus emlékeztet a hálának erre a kötelességére (vö. Mk 7,10-12).

„Isten a fiakban tisztelte meg az atyát, és az anya ítéletét megerősítette a gyermekekkel szemben. Aki tiszteli atyját, könyörög majd a bűnökért és megtartóztatja magát a vétkektől, és napjainak imádságai meghallgatást nyernek. Mint aki kincset halmoz föl, olyan, aki tiszteli anyját. Aki tiszteli atyját, örvend majd saját fiainak, és imádsága napján meghallgatásra talál. Aki tiszteli atyját, hosszú életet fog élni, aki atyjának engedelmes, megenyhíti anyját.” (Sir 3,3-7)

„Fiam, fogadd el atyádat öregségében, és ne szomorítsd meg őt életében, és ha megfogyatkoznék értelme, bocsásd meg, és meg ne vedd őt életének egyetlen napján sem. (...) Mily rossz hírű az, aki magára hagyta atyját; és átkozott az Úrtól, aki keseríti anyját.” (Sir 3,14-15.18)

2219. A gyermeki tisztelet kedvez az egész családi élet harmóniájának, érvényes a fiú- és leánytestvérek kapcsolatára is. A szülők iránti tisztelet kihat az egész családi légkörre. „Az öregek koronája a fiak fiai, és a fiak dicsősége az ő atyáik” (Péld 17,6). „Viseljétek el egymást szeretettel (...) teljes alázatban, szelídségben és türelemben” (Ef 4,2).

2220. A keresztények különösen nagy hálával tartoznak azoknak, akiktől a hit ajándékát, a keresztség kegyelmét és az életet kapták az Egyházban. Ezek lehetnek a szülők, más családtagok, nagyszülők, lelkipásztorok, hitoktatók, tanítók vagy barátok. „Jól emlékszem őszinte hitedre; ez előbb nagyanyádban, Loiszban, majd anyádban, Eunikében élt, és most biztosan tudom, téged is eltölt” (2Tim 1,5).

2221. A házastársi szeretet termékenysége nem korlátozódik csupán a gyermekek nemzésére, hanem ki kell terjednie erkölcsi nevelésükre és lelki formálásukra is. A szülők nevelői tevékenysége „annyira jelentős, hogy hiányát alig lehet pótolni” (vö. II. Vatikáni Zsinat: Gravissimum educationis deklaráció, 3.). A szülők nevelői joga és kötelessége mindenekelőtti, és nem szabad elvenni tőlük (vö. II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 36.).

2222. A szülőknek úgy kell tekinteniük gyermekeiket mint Isten gyermekeit, és úgy kell tisztelniük őket mint emberi személyeket. Amikor a mennyei Atya akarata iránt engedelmesnek mutatkoznak, arra nevelik gyermekeiket, hogy teljesítsék Isten Törvényét.

2223. Elsősorban a szülők felelősek gyermekeik neveléséért. E felelőségükről főként egy olyan család megteremtésével tesznek tanúságot, amelyben a gyengédség, a megbocsátás, a tisztelet, a hűség és az ingyenes szolgálat magától értetődik. A család az erényekre nevelés alkalmas helye. Ez megkívánja az önmegtagadás, a helyes ítélet és az önuralom - melyek minden igazi szabadság föltételei - begyakorlását. A szülők tanítsák meg gyermekeiket arra, hogy képesek legyenek alárendelni „az anyagi és természetes dolgokat a belső és lelki értékeknek” (II. János Pál pápa: Centesimus annus enciklika, 36.). A szülők súlyos felelőssége, hogy jó példát mutassanak gyermekeiknek. Ha saját hibáikat be tudják ismerni előttük, őket is jobban tudják majd irányítani és jobbítani:

„Aki szereti a fiát, annak kéznél van pálcája, (...) aki megfenyíti fiát, örömét leli benne” (Sir 30,12). „Apák, ne keserítsétek meg gyermekeiteket, hanem neveljétek őket fegyelemben az Úr útmutatása szerint” (Ef 6,4).

2224. A család természetes környezet ahhoz, hogy az emberi személyt beavassa a szolidaritásba és a közösségi felelősségbe. A szülők tanítsák meg gyermekeiket arra, hogy őrizkedjenek az emberi társadalmakat fenyegető veszedelmektől és megalkuvásoktól.

2225. A házasság szentségének kegyelméből a szülők megkapták gyermekeik evangelizálásának felelősségét és kiváltságát. A legkisebb kortól kezdve vezessék be őket a hit titkaiba, amelynek gyermekeik számára ők „az első hírnökei” (LG 11. vö. CIC 1136.). Zsenge gyermekkoruktól kezdve kapcsolják be őket az Egyház életébe. A család életmódja olyan érzelmi fölkészültségeket táplálhat, melyek egy életen át előzményei és támaszai lehetnek az élő hitnek.

2226. A szülők részéről a hitre nevelésnek a legzsengőbb gyermekkorban meg kell kezdődnie. Ez valósul már akkor is, amikor a családtagok kölcsönösen segítik egymást, hogy az evangélium szerinti keresztény élet tanúságtétele által növekedjenek a hitben. A családi katekézis megelőzi, kíséri és gazdagítja a hit tanításának más formáit. A szülők küldetése az, hogy megtanítsák gyermekeiket imádkozni és fölfedezni istengyermeki hivatásukat. A plébánia a keresztény családok eucharisztikus közösségének és liturgikus életének központja; a gyermekek és a szülők katekézisének kiváltságos helye.

2227. A gyermekek a maguk részéről hozzájárulnak szüleik életszentségben való növekedéséhez (vö. II. Vatikáni Zsinat: Gaudium et spes lelkipásztori konstitúció, 48.). Mindnyájan és egyenként nagylelkűen és belefáradás nélkül, kölcsönösen bocsássák meg a bántásokat, veszekedéseket, igazságtalanságokat és cserbenhagyásokat. A kölcsönös szeretet javallja ezt. Krisztus szeretete követeli ezt (vö. Mt 18,21-22; Lk 17,4).

2228. Kicsi korban a szülők gyermekek iránti tisztelete és szeretete mindenekelőtt a törődésben és a túlradó figyelemben nyilvánul meg, amelyet gyermekeik fölnevelésére, a testi és lelki szükségleteikről való gondoskodásra fordítanak. Növekedésük során ugyanez a tisztelet és ugyanez az odaadás vezeti el a szülőket arra, hogy ráneveljék gyermekeiket értelmük és szabadságuk helyes használatára.

2229. Mivel a szülők elsődlegesen felelősek gyermekeik neveléséért, joguk van olyan iskolát választani számukra, amely megfelel saját meggyőződésüknek. Ez alapvető jog. A szülők kötelessége a lehetőség szerint úgy választani meg az iskolát, hogy az a lehető legjobban segítse őket keresztény nevelői feladatukban (vö. II. Vatikáni Zsinat: Gravissimum educationis kezdetű deklarációja, 6.). A közhatalom kötelessége, hogy biztosítsa a szülőknek ezt a jogát és gondoskodjék gyakorlásának konkrét feltételeiről.

2230. Felnőtté válva a gyermekek kötelessége és joga a foglalkozás és az életállapot megválasztása. Ezt az új felelősséget a szülőkhöz fűződő bizalmas kapcsolatban vállalják magukra, akiktől szívesen kérdezzék meg véleményüket és kérjenek tanácsot. A szülők vigyázzanak arra, hogy ne kényszerítsék gyermekeiket sem a pályaválasztásban, sem a párválasztásban. E tapintat kötelessége nem tiltja, épp ellenkezőleg, megkívánja tőlük, hogy bölcs tanácsokkal segítsék őket, különösen amikor családot kívánnak alapítani.

2231. Vannak, akik nem kötnek házasságot, hogy szüleik vagy testvérük gondját viseljék, hogy kizárólagosabban egy hivatásnak szentelhessék magukat, vagy más tiszteletre méltó okból. Ők nagymértékben javára lehetnek az emberi családnak.

2232. A családi kötelek jelentősek, de nem mindentől függetlenek. Ahogy a gyermek növekszik érettsége és emberi, lelki önállósága felé, úgy világosodik és erősödik Istentől kapott, sajátos hivatása. A szülők tartsák tiszteletben ezt a meghívást, és segítsék gyermekeik válaszát a hívás követésében. Meggyőződésünknek kell lennie, hogy a keresztyén első hivatása Jézus követése (vö. Mt 16,25): „Aki apját vagy anyját jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám, és aki fiát vagy lányát jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám” (Mt 10,37).

2233. Jézus tanítványává válni annyit jelent, mint elfogadni az Isten családjához tartozás meghívását, az Ő életmódja szerinti életet: „Aki teljesíti mennyei Atyám akaratát, az nekem mind testvérem, nővérem és anyám” (Mt 12,50).

A szülők fogadják el és örömmel és hálaadással tartsák tiszteletben a meghívást, amellyel az Úr egy gyermeküket arra hívja, hogy a mennyek országért vállalt szüzességben, az Istennek szentelt életben vagy a papi szolgálatban kövesse Őt.

2.2.2. Pápai gondolatok

II. Szent János Pál pápa: *Dominum et vivificantem*

II. János Pál pápa enciklikája a Szentlélekről az Egyház és a világ életében

vö. Lk 2,25-35; vö. Lk 2,19.51

16. Ez az út maga a Messiás. Az Ószövetségben a felkenés a Lélek adományának külső szimbóluma volt. A Messiás – sokkal inkább, mint bármely ószövetségi felkent személy – az egyedüli nagy „Fölkent”, *kit maga az Isten kent fel*. Fölkent abban az értelemben, hogy Isten Lelkének teljességét birtokolja. Ő lesz a közvetítő is, aki ezt a Lelket az egész népnek szétosztja (ajándékozza). Erről szólnak a próféta további szavai:
„Az Úr lelke van rajtam,
mert felkent engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek,
elküldött engem, hogy a szívüket,
meggyógyítsam a megtört a
szabadulást hirdessek a
szabadságot a bezártaknak,
hogy hirdessem az Úr megszentelődésének esztendejét.”¹

A Fölkent „*az Úr lelkével*” *együtt kapott küldetést*: „Most maga Isten, az Úr küld a lelke által”.² Izaiás könyve szerint a Fölkent és az Úr lelkével együttesen küldött *Isten kiválasztott Szolgája*, akin Isten lelke nyugszik:

„*Íme a szolgám, akit támogatok,*

¹ Iz 61,1

² Iz 48,16

a választottam, akiben kedvem telik.
 Kiárasztom rá lelkemet.”³
 Köztudottan Izaiás könyve az Úr Szolgáját úgy nyilatkoztatja ki, mint a Fájdalmak férfiát: mint a *Messiást, aki szenvedett a világ bűneiért.*⁴ És egyúttal ő az, kinek küldetése *elhozza az egész emberiség számára az üdvösség gyümölcsét.*
 „Igazságot visz majd ő a nemzeteknek...”⁵ azért „...tettelek a nép szövetségévé, a nemzetek világosságává...”⁶ „...hogyan üdvösségem eljusson a föld határáig”.⁷
 Mert: „A lelkem, amely rajtad nyugszik,
 és szavaim, amelyeket ajkadra adtam,
 nem hagyják el ajkadat,
 sem gyermekeid gyermekeid ajkát,
 sem gyermekeid gyermekeinek ajkát,
 mostantól mindörökre – mondja az Úr.”⁸

Az itt idézett prófétai szövegeket az *evangéliumok fényében* kell olvasnunk, mint ahogyan az Újszövetség is az Ószövetség eme csodálatos szövegeiben különös megvilágítást nyer. A próféta a Messiást úgy ábrázolja, mint aki a *Szentlélek erejében jön, aki magában hordja ennek a Léleknek a teljességét mások részére* is, Izraelnek, minden népnek, az egész emberi nem számára. A Szentlélek teljességét sokfajta ajándék követi, az üdvösség adományai, amelyek különösen a szegényeknek és a szenvedőknek szólnak, és mindenkinek, aki szívét ezeknek az adományoknak kitárja – gyakran életük fájdalma tapasztalatával; de mindenekelőtt azzal a belső készséggel, amely a hitből ered. Az agg Simeon, „igaz és istenfélő ember”, akit a „Szentlélek töltött el”, amikor Jézust a templomban bemutatták, megpillantotta benne „az üdvösséget, amely minden nép számára készült”, de azt a szenvedést is – a keresztest – , melyet édesanyjával együtt el kell viselnie.⁹ Még mélyebben megértette ezt Szűz Mária – aki „a Szentlélektől foganta őt”¹⁰ – , amikor szívében gyakran elgondolkozott a Messiás misztériumáról, amelynek ő is részese lett.¹¹

Lk 2,27.34

55. Sajnálatos, hogy Isten közeledése és jelenléte az emberben és a világban, a Lélek csodálatos jósága – amint az kitűnik az üdvtörténetből – a mi emberségünkben *ellenállásba és elutasításba ütközik.* Milyen jellemzőek ilyen szempontból az agg Simeon prófétai szavai, ki Jeruzsálemben „a lélektől indítatva a templomba ment”, hogy az újszülött betlehemi gyermek előtt kijelentse: „Ez sokak romlására és sokak feltámadására lesz Izraelben, *jel lesz, amelynek ellene mondanak*”.¹²

Isten láthatatlan és szellemi valóság. Elutasítása már bizonyos mértékben abból ered, hogy a világ alapjában véve abban különbözik tőle, hogy „látható” és „anyagi természetű”, ő pedig „láthatatlan” és „tiszt szellem”. A világ lényegénél fogva szükségszerűen tökéletlen ahhoz viszonyítva, aki maga a legtökéletesebb „lét”. De az ellentét összeütközéshez vezet, lázadássá válik etikai területen *az ember szívét betöltő bűn* miatt, melyben „a test a lélek ellen tusakodik, a lélek meg a test ellen”.¹³ Erről a bűnről kell a Szentléleknek „meggyőznie a világot”. (Sám 16,8)

³ Iz 42,1

⁴ vö. Iz 53,5-6.8

⁵ Iz 42,1

⁶ Iz 42,6

⁷ Iz 49,6

⁸ Iz 59,21

⁹ vö. Lk 2,25-35

¹⁰ vö. Lk 1,35

¹¹ vö. Lk 2,19.51

¹² Lk 2,27.34

¹³ Gal 5,17

Szent Pál erről az emberi szívben meglevő feszültségről és a küzdelemről különös erővel ír a galatákhoz szóló levélben: „*Kérlek benneteket, hogy a lélek szerint éljete, akkor majd nem teljesítitek a test kívánságait.* A test ugyanis a lélek ellen tusakodik, a lélek meg a test ellen. Ellentétben állnak egymással, s így nem azt teszitek, amit szeretnétek.”¹⁴ Az emberben, mint testből és lélekből *összetett* lényben van egy bizonyos feszültség, egy bizonyos küzdelem a „lélek” és a „test” között. Ez valójában a bűn öröksége, következménye és bizonyossága, s mindennapi tapasztalat. Mert így ír az apostol: „*A test cselekedetei nyilvánvalók: kicsapongás, tisztátalanság, fajtalanság... részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlóak.*” Ezeket testi bűnöknek nevezzük. De az apostol másokat is fűz hozzá: „*ellenségeskedés, viszálykodás, vetélkedés... szakadás, pártoskodás, irigykedés*”.¹⁵ Ezek mind „a test művei”.

Ezekkel a cselekedetekkel – melyek kétségtelenül rosszak – Szent Pál szembeállítja „a Lélek gyümölcseit”, amelyek: „*szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás*”.¹⁶ Az összefüggésből nyilván kitűnik, hogy az apostol nem akarja a testet sem diszkriminálni (hátrányosan megítélni), sem elítélni, mert a test a szellemi lélekkel együtt alkotja az emberi természetet, és ez adja meg egyéni személyiségét; ő a *cselekedetéről* szól, helyesebben mondván a szokásos magatartásról – erényekről és viciumokról –, amelyek erkölcsileg *jók vagy rosszak, mint az engedelmség gyümölcsei* (az első esetben), *vagy mint szembeszegülés a Szentlélek üdvözítő tevékenységével* (a másodikban). Ezért írja az apostol: „*Ha a Lélek szerint élünk, viselkedünk is a Léleknek megfelelően*”.¹⁷ És más helyen: „*A testi ember bizony testiekre vágyik, a lelki ember ellenben a lelkiekre törekszik*”. „*De ti... lélek szerint éltek, ha valóban Isten Lelke lakik bennetek*”.¹⁸ Az ellentét, melyet Szent Pál „a Lélek szerinti” élet és a „test szerinti” élet között hangsúlyoz, egy másik ellentétet is feltár: *az élet és a halál közöttit*. „*A test kívánsága a halálba vezet, a lélek vágyódása ellenben: élet és béke*”; ezért a figyelmeztetés: „*...ha test szerint éltek, biztosan meghaltok, de ha lélekkel elfojtjátok a test szerinti tetteket, élni fogtok*”.¹⁹

Ha jól megfontoljuk, *ez buzdítás* arra, hogy *igazságban*, azaz a helyes lelkiismeret parancsa szerint *éljünk*, ami egyúttal az igazság Lelkébe vetett hit megvallása, amely éltet minket. A test ugyanis „halott a bűn miatt, de a lélek a megigazulás következtében él”.²⁰ Mi sokkal inkább Krisztusnak vagyunk lekötelvek, aki a húsvéti misztériumban megszerezte megigazulásunkat, és kieszközölte nekünk a Szentlelket: „*Nagy volt a ti váltságdíjatok*”.²¹

Szent Pál szövegeiben rétegződik és összefonódik *ontológiai* (test és lélek), az *erkölcsi* (jó és rossz) és a *pneumatológiai* (a Szentlélek munkája az üdvrendben) *megfontolás*. Szavaiból (különösen a rómaiakhoz és a galatákhoz írt levélben) megérthetjük és átélhetjük azt a hatalmas küzdelmet és erőfeszítést, amely az emberben lejátszódik. Az emberben, aki lehet nyitott a Szentlélek számára, de ellenállva szembe is szegülhet és elutasíthatja üdvözítő ajándékát. A szemben álló ellentétes pólusok: az ember részéről a véges voltából származó kedvezőtlen helyzete és akaratának bűnre való hajlandósága, ezek lélektani és erkölcsstani természetének terhei (pszichológiai és etikai terhek); Isten részéről viszont *az ajándékozás misztériuma*, amely a Szentlélekben az isteni élet ajándékát foglalja magába. Ki fog győzni? Az, aki az ajándékot elfogadja.

Szent II. János Pál pápa: Redemptoris mater

II. János Pál pápa enciklikája a Boldogságos Szűz Máriáról a zarándok Egyház életében

¹⁴ Gal 5,16

¹⁵ vö. Gal 5,19-21

¹⁶ Gal 5,22

¹⁷ Gal 5,25

¹⁸ vö. Róm 8,5.9

¹⁹ Róm 8,6.13

²⁰ Róm 8,10

²¹ vö. 1Kor 6,20

Lk 2,21; Lk 2,22; vö. Lk 2,25-32; Lk 2,30-32; Lk 2,34; Lk 2,34-35;

16. A „hit engedelmességének” útján Mária később más szavakat is hallott, melyek a jeruzsálemi templomban hangoztak el Simeon ajkáról. Krisztus születése után a negyvenedik napon, amikor Mária és József a mózesi törvény előírása szerint a gyermeket „felvitték Jeruzsálembe, hogy bemutassák” az Úrnak.²² Jézus születése a legnagyobb szegénységben történt. Lukács elbeszéléséből tudjuk, hogy amikor a római hatalom elrendelte az egész földkerekség összeírását, Mária Józseffel felment Betlehembe, és mert „nem volt hely a szálláson”, istállóban szülte meg fiát, és „jászolba fektette”.²³

Az az igaz és istenfélő férfiú, akit Simeonnak hívtak, Mária „hitbeli zarándokútjának” kezdeténél jelent meg. Az ő szavai, a Szentlélektől sugalmazva, megerősítették a hírüladás igazságát.²⁴ Azt olvassuk, hogy „karjaiba vette” a gyermeket, kinek „a Jézus nevet adták”,²⁵ az angyal parancsa szerint. Simeon beszéde megfelelt e név jelentésének, ami ugyanazt jelenti, mint Megváltó: „Isten az üdvösség”. Simeon Istenhez fordulva így szólt: „látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségül népednek, Izraelnek”.²⁶ Egyúttal Máriához is szólt Simeon ezekkel a szavakkal: „Ez sokak romlására és sokak föltámadására lesz Izraelben, *jel lesz, amelynek ellene mondanak*”; és hozzátette: „a te lelkedet is tör járja át – hogy sokaknak kiderüljenek a titkos gondolatai”.²⁷ Simeon szavai új megvilágításba helyezik a híradást, melyet Mária az angyaltól hallott: Jézus a megváltó, ő lesz a világosság, mely az embereket megvilágosítja. Ez – bizonyos értelemben – nem ugyanaz, amit a karácsonyi éjszaka kinyilatkoztatott, amikor a pásztorok az istállóba jöttek?²⁸ Nem ugyanezt jelenti még hangsúlyosabban a napkeleti bölcsek tanúsága?²⁹ De Mária fia már életének kezdetén – és véle együtt anyja is – megtapasztalja Simeon másik kijelentésének igazságát: „*jel lesz, amelynek ellene mondanak*”.³⁰ Simeonnak ezen szavai úgy tűnnek fel, mint egy *második híradás Mária részére*: megmutatják a konkrét történelmi keretet, amelyben fiának, értetlenségben és fájdalommal, teljesítenie kell küldetését. Ez a híradás egyrészt megerősíti Mária hitét az isteni ígéretek teljesülésében, másrészt kinyilatkoztatja azt is, hogy hitének engedelmességében a szenvedő Megváltó mellett szenvedésben tölti majd életét és anyasága komor és fájdalmas lesz. És valóban, már a bölcsek látogatása után, az ő hódolatuk után („térdre borulva hódoltak neki”), miután átadták ajándékaikat,³¹ Máriának fiával együtt, József gondoskodó oltalma alatt, Egyiptomba kellett menekülnie, „mert Heródes keresi a gyermeket, meg akarja ölni”.³² És Heródes haláláig Egyiptomban kellett maradniok.³³

Lk 2,35

²² Lk 2,22

²³ Lk 2,7

²⁴ vö. Lk 2,25-32

²⁵ Lk 2,21

²⁶ Lk 2,30-32

²⁷ Lk 2,34-35

²⁸ Lk 2,8-20

²⁹ vö. Mt 2,1-12

³⁰ Lk 2,34

³¹ vö. Mt 2,11

³² vö. Mt 2,13

³³ vö. Mt 2,25

18. Ez az áldás akkor kapta meg teljes jelentését, amikor Mária fia keresztje alatt állott.³⁴ A zsinat hangsúlyozza, „ez nem történt isteni akarat nélkül”: „Meggyötört szíve egygyéforrt a szenvedésben Egyszülöttjével, akinek áldozatához anyai érzelmeivel csatlakozott, szeretetből beleegyezve a tőle született áldozati bárány leölésébe”; ezzel Mária a „Fiával való egybetartozását hűségesen vállalta egészen a keresztfáig”:³⁵ az egybetartozást, a hit által, azzal a hittel, amellyel képes volt a híradás pillanatában az angyal kinyilatkoztatását elfogadni. Ő akkor megértette, amit mondtak neki: „Fiad nagy lesz... Az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak trónját és uralkodni fog Jákob házán örökké, s országának nem lesz vége”.³⁶

És íme, a kereszt alatt állva – emberi szemmel nézve – Mária maga a tanúja ezen szavak teljes megghiúsulásának. Az ő fia meghal ezen a fán, mint egy bűnös. „Megvetett volt, utolsó az emberek között, a fájdalmak férfja...: megvetett, akit bizony nem becsültünk sokra..., akire lesújtott az Isten”.³⁷ Milyen nagy, milyen hősies így a „hit engedelmissége”, melyet Mária tanúsított „Isten felfoghatatlan akarata” előtt. Hogyan adta át magát minden fenntartás nélkül, miközben „értelmével és akaratával teljesen meghódolt”³⁸ annak, akinek „útjai kifürkészhetetlenek”!³⁹ És milyen hatalmas ugyanakkor a kegyelem műve az ő lelkében, milyen átható a Szentlélek világossága és ereje őbenne.

E hit által fonódott össze Mária Krisztussal a „kiüresítésben”. Mert Jézus Krisztus „mint Isten az Istennel való egyenlőséget nem tartotta olyan dolognak, amelyhez föltétlenül ragaszkodnia kell, hanem szolgálai alakot öltött, kiüresítette magát, és hasonló lett az emberekhez”; pontosan itt, a Kálvárián „megalázta magát és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthaláláig”.⁴⁰ És a kereszt lábánál lett részesévé Mária, a hit által, a kiüresítés eme misztériumának. Ez talán az emberiség történetében a hit legmélyebb „kenósizsa” (kiüresítése): Mária a hit által részesedik fia halálában – a megváltó halálban. Az elmenekült tanítványok hitével szemben ez megvilágosított hit volt. A Golgotán, a kereszten Jézus egyszer s mindenkorra igazolta, hogy „az ellentmondás jele” lesz, ahogyan Simeon ezt már előre megjövendölte. Ekkor teljessédt be az is, amit Máriának mondott: „a te lelkedet is tör járja át”!⁴¹

vö. Lk 2,19.51

20. Lukács evangéliuma elmondja azt az esetet, amikor „egy asszony a tömegeből odakiáltott” Jézusnak, mondván: „boldog a méh, amely kihordott, és az emlő, amelyet szoptál”.⁴² Ez a dicséret nyilván Máriának, Jézus test szerinti édesanyjának szól. Jézus anyját ez az asszony talán nem is ismerte személyesen. Amikor Jézus megkezdte messiási művét, Mária nem követte őt, hanem otthon maradt Názáretben. Mondhatjuk, hogy ennek az ismeretlen asszonynak a szavai emelték ki Máriát addigi rejtettségéből.

³⁴ vö. Jn 19,25

³⁵ LG 58

³⁶ Lk 1,32-33

³⁷ vö. Iz 53,3-5

³⁸ DV 5

³⁹ Róm 11,33

⁴⁰ vö. Fil 2,6-8

⁴¹ Lk 2,35. Mária „együtt-szenvedéséről” vö. Szent Bernát: Opera V (1968):273. (In Dominica infra octavam Assumptionis Sermo 14)

⁴² Lk 11,27

Ezek a szavak, legalább egy pillanatra, felvillantották a tömeg előtt Jézus gyermekségének evangéliumát. Ez az az evangélium, amelyben Mária mint anya van jelen, mint aki Jézust méhében hordta, a világra hozta és anyai szeretettel gondozta: a tápláló anya tehát, akire ez az asszony a tömegből felhívja a figyelmet. *Ez által az anyaság által Jézus – a Magasságbeli Fia*⁴³ – valóban *az ember fia*. „Test”, mint minden ember: „Ige, aki testté lett”.⁴⁴ Test és vér Máriából!⁴⁵

Az asszony áldására, mely test szerinti édesanyjának szólt, Jézus sajátosan válaszolt: „Hát még azok milyen boldogok, akik hallgatják az Isten szavát, és hűségesek is maradnak hozzá”.⁴⁶ A testi anyaság helyett arra a titokzatos lelki kötődésre akar itt rámutatni Jézus, amely Isten szavának hallásából és követéséből ered.

Ugyanez az utalás a lelki javak területére még jobban kitűnik Jézusnak egy másik válaszából, melyet a szinoptikusok jegyeztek fel. Amikor Jézusnak jelentették, hogy „kinn állnak anyád és rokonaid, és látni szeretnének”, ő ezt válaszolta: „Az én anyám és az én testvéreim azok, akik hallgatják és megtartják Isten ígését”.⁴⁷ Ezt akkor mondta, amikor „végighordozta tekintetét a körülötte ülőkön” – olvassuk Márknál,⁴⁸ Máténál pedig amikor „kitárta tanítványai felé karját”.⁴⁹

Ezek a kijelentések összefüggnek azzal a válasszal, amelyet a tizenkét éves Jézus adott Máriának és Józsefnek, miután harmadnapra rátaláltak a jeruzsálemi templomban.

Amikor Jézus elhagyta Názáretet, és nyilvános működését megkezdte egész Palesztinában, csakis és kizárólag azzal foglalkozott, „ami az Atyáé”.⁵⁰ Hirdette az országot, az „Isten országát” és „az Atya dolgait”. Ezek új perspektívát és értelmet adnak mindennek, ami emberi, így az emberi célokra és feladatokra vonatkozó kapcsolatoknak is. Ebben az új dimenzióban a testvériség is más jelentést kap, mint a vér szerinti testvériség, mely azonos szülőktől való leszármazást jelent. *Sőt Isten országának keretében, Isten atyaságának fényében még az „anyaság” is más jelentést kap.* A Lukácsnál található szavakkal Jézus az anyaságnak ezt az új jelentését tanítja.

Eltávolodik ezzel attól, aki az anyja, a test szerinti anyja? Ott akarja hagyni őt a rejtettség árnyékában, melyet Mária maga választott? Még ha a szavak hangzása szerint így is tűnne, hangsúlyoznunk kell, hogy az az új és másfajta anyaság, amelyről Jézus tanítványainak beszél, különös módon éppen Máriára vonatkozik. Nemde Mária *az első azok között, akik „Isten szavát hallgatják és megtartják”*? És nem rá vonatkozik mindenekelőtt Jézusnak az a válasza, amelyet a tömegből felkiáltó asszony áldásként mondott szavaira adott? Kétségtelen, hogy Mária a legméltóbb ezekre az áldó szavakra már csak azért is, mert test szerint Jézus édesanyja lett (boldog a méh, amely kihordott, és az emlő, amelyet szoptál), de főként azért, mert a híradás első pillanatában elfogadta az Úr szavát, mert hitt neki, mert *Isten iránt engedelmes volt*, mert a

⁴³ vö. Lk 1,32

⁴⁴ Jn 1,14

⁴⁵ „Krisztus igazság, Krisztus test: Krisztus igazság Mária lelkében, Krisztus test Mária méhében.” PL 46:938. (Szent Ágoston: Sermo 25,7)

⁴⁶ Lk 11,28

⁴⁷ vö. Lk 8,20-21

⁴⁸ 3,32-34

⁴⁹ 12,47-49

⁵⁰ vö. Lk 2,49

szavakat „megőrizte” és „szívében gyakran elgondolkodott rajtuk”,⁵¹ és egész életével meg is valósította azokat. Ezért mondhatjuk: a Jézustól hallott dicséret egyáltalán nincs ellentétben – a látszat ellenére sem – azzal, amit az ismeretlen asszony fejezett ki, hanem a kettő pontosan Szűz Máriában találkozik, aki egyedül nevezte magát az „Úr szolgálójának”.⁵² Ha igaz, hogy „boldognak hirdeti őt minden nemzedék”,⁵³ elmondhatjuk, hogy az az ismeretlen „asszony a tömegből” volt az első, aki, bár nem tudatosan, de elsőként erősítette meg a Magnificat prófétai sorát, elindítván ezáltal a Magnificat énekét minden századokra.

Ha Mária *hite révén* az örök Fiú testi anyja lett, akit a Szentlélek erejében az Atyától kapott szüzességének sértetlenségében, akkor ugyanabban a hitben felfedezte és elfogadta az anyaságnak azt a másik dimenzióját is, melyet Jézus messiási küldetése során kinyilatkoztatott. Elmondhatjuk, hogy az anyaságnak ez a fogalma már kezdettől, azaz fiának fogantatása és születése pillanatától Mária sajátja volt. Ettől fogva volt az, „aki hitt”. De amikor szemei előtt és lelkében feltárult fia messiási küldetése, önmagától vált egyre nyitottabbá arra az „új” anyaságra, amely az ő, fia melletti szerepét feltárta. Nemde már kezdetben, azaz a hírüladás idején kimondta: „Íme az Úr szolgáló leánya; legyen nekem a te igéd szerint”?⁵⁴ Mária egyre jobban és átfogóbban hallotta azt az igét, egyre világosabbá vált előtte – oly mértékben, „mely meghalad minden értelmet”⁵⁵ – az élő Isten kitarukozása. Bizonyos értelemben így vált fiának első „tanítványává” az anya, Mária, akinek először szólt: „Kövess engem”, előbb, mint az apostoloknak vagy bárki másnak.⁵⁶

Szent II. János Pál pápa: Redemptoris custos

II. János Pál pápa apostoli buzdítása Szent József személyéről, valamint Jézus Krisztus és az egyház életében kifejtett tevékenységéről

vö. Lk 2,21

A körülmételés

11. A fiúgyermek körülmételése az apa első vallási kötelezettsége (vö. Lk 2,21), ezért József ezzel a rítussal Jézus feletti jogát és kötelességét gyakorolta.

Az elv, amely szerint az Ószövetség valamennyi rituális szokása a „valóság árnyéka” (vö. Zsid 9,9 köv.; 10,1), megmagyarázza, hogy Jézus miért fogadja el azokat. Mint minden más rítus, a körülmételés rítusa is Jézusban nyeri el „beteljesedését”. Isten szövetsége Ábrahámmal, amelynek jele a körülmételés volt (vö. Ter 17,13), Jézusban nyeri el teljes érvényességét és tökéletes megvalósulását, mert Jézusban „Isten valamennyi ígérete 'Igenne' vált” (vö. 2Kor 1,20).

Lk 2,22 köv; Lk 2,33; vö. Lk 2,30-34

Jézus bemutatása a templomban

⁵¹ vö. Lk 1,38.45; 2,19.51

⁵² Lk 1,38

⁵³ vö. Lk 1,48

⁵⁴ Lk 1,38

⁵⁵ vö. Ef 3,19

⁵⁶ vö. Jn 1,43

13. Ez a szertartás, amelyről Lukács tudósít (2,22 köv.), magában foglalja az elsőszülött kiváltását, és megvilágítja a tizenkét éves Jézus jelenlétét a templomban.

Az elsőszülött kiváltása az atya másik fontos kötelessége, amelyet József teljesít. Az elsőszülött a Szövetség népét példázta, amely megszabadult a szolgaságból, hogy Istenhez tartozzon. Jézus, aki a megváltás igazi „ára” (vö. 1Kor 6,20; 7,23; 1Pt 1,19), itt nemcsak „beteljesíti” az ószövetségi előírást, hanem egyúttal messze túlmegy azon, hiszen ő nem egyszerűen egy a megváltandók közül, hanem maga a megváltás igazi szerzője.

Amint az evangélista kiemeli, Jézus atyja és édesanyja csodálkoztak azon, amit Simeon fiukról mondott (Lk 2,33), különösen álmélkodtak szavain, amikor Istenhez intézett himnuszában Jézus mint „üdvösség” szerepel, melyet „minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek”. Kissé később pedig elhangzik: „jel lesz, amelynek ellene mondanak” (vö. Lk 2,30-34).

Lk 2,39-40

Menekülés Egyiptomba

14. Miután Jézust bemutatták a templomban, Lukács evangélista megjegyzi: „Elvégeztek mindent az Úr törvénye szerint, aztán *visszatértek* városukba, *a galileai Názáretbe*. A gyermek pedig növekedett és erősödött. Bölcsesség töltötte el és Istennek kedve telt benne” (Lk 2,39-40).

Máté szövege szerint a Galileába való visszatérés előtt történt még egy nagyon fontos esemény, amelyre az isteni Gondviselés újra Józsefet használta fel. Ezt olvashatjuk: „Miután a bölcsek elmentek, megjelent Józsefnek álmában az Úr angyala, s ezt mondta neki: *'Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba*, és maradj ott, amíg nem szólok, mert Heródes keresi a gyermeket, hogy megölje” (Mt 2,13). A napkeleti bölcsek érkezésekor Heródes is hallott a „zsidók királyának” megszületéséről (vö. Mt 2,2). Amikor a bölcsek elhagyták városát, „Betlehemben és környékén megöletett minden fiúgyermeket 2 éves korig” (Mt 2,16). Azzal, hogy mindet legyilkoltatta, „a zsidók újszülött királyát” akarta megölni, akinek születéséről a bölcsek nála tett látogatása során szerzett tudomást. Ezért József, miután álmában megkapta a figyelmeztetést, „felkelt éjszaka és *Egyiptomba menekült* a gyermekkel és anyjával. Ott maradt *Heródes haláláig*. Mert kellett, hogy beteljesedjen az, amit az Úr mondott prófétája által: 'Egyiptomból hívtam fiamat'” (Mt 2,14-15; vö. Oz 11,1).

Jézus visszatérése Betlehemből Názáretbe így vezetett tehát Egyiptomon keresztül. Amiként Izrael a szolgaság házából a kivonulás és visszatérés útjára lépett, hogy megkezdődjön az Ószövetség, hasonlóképpen *Isten gondviselése misztériumának letéteményese és segítője*, József szintén számkivetésben virrasztott afölött, aki majd megvalósítja az Újszövetséget.

Lk 2,40

Jézus a templomban

15. Az angyali üdvözet óta Máriával együtt bizonyos módon József is részese annak a Istennél öröktől fogva *elrejtett titoknak*, amely végül is testet öltött:

„Az Ige testté lett és közöttünk élt” (Jn 1,14). Emberek között élt, élettere *a názáreti Szent Család* volt, egy a kis galileai városka sok családjá közül, egy Izrael földjének számos családjá

között. A gyermek Jézus ott „növekedett és erősödött. Bölcsesség töltötte el és Istennek kedve telt benne” (Lk 2,40). Az evangéliumok néhány szóban foglalják össze a „rejtett” élet hosszú időtartamát, mely alatt Jézus messiási küldetésére készült. Egyetlen pillanat kivétel e rejtettség alól, amelyet Lukács evangéliuma ír le: az a húsvét Jeruzsálemben, amikor Jézus tizenkét éves volt.

Jézus ifjú zarándokként vett részt Máriával és Józseffel ezen az ünnepen. „Az ünnepnapok elteltével hazafelé indultak. A gyermek Jézus azonban Jeruzsálemben maradt, anélkül, hogy szülei tudták volna” (Lk 2,43). Egy nap elteltével vették észre eltűnését, és elkezdték keresni „a rokonok és ismerősök között”. „Három nap múlva megtalálták a templomban, ott ült a tanítók között, hallgatta és kérdezgette őket. Akik csak hallgatták, csodálkoztak okosságán és feleletein (Lk 2,46-47). Mária megkérdezte: „Gyermekem, miért tetted ezt velünk? *Atyád és én bánkódva kerestünk*” (Lk 2,48). Jézus válasza azonban olyan volt, hogy egyikük sem értette, mit is akar mondani vele. Ezt mondta: „Miért kerestetek? Nem tudátok, hogy *nekem Atyám dolgaiban kell fáradoznom?*” (Lk 2,49-50).

Ezt a választ hallotta József, akit Mária éppen az előbb „Jézus atyjának” nevezett. Valóban mindenki így beszélt és így is gondolta: Jézust „József fiának tartották” (Lk 3,23) az emberek. Mindazonáltal Jézus templombeli válasza a „feltételezett apának” bizonyára emlékezetébe idézte, amit egy éjszaka, tizenkét évvel azelőtt hallott: „József, ... ne félj magadhoz venni feleségül Máriát, mert *a gyermek, akit méhében hord, a Szentlélektől van.*” Már attól fogva tudta, hogy Isten titkának őrzője és letéteményese, a tizenkét éves Jézus pedig éppen *ezt a titkot idézte emlékezetébe*: „Atyám dolgaiban kell fáradoznom.”

Szent II. János Pál pápa: *Evangelium vitae*

II. János Pál pápa enciklikája a püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, szerzeteseknek

és szerzetesnőknek, a laikus krisztushívőknek és minden jóakarátú embernek az emberi élet sérthetetlenségéről

Lk 2,34–35

„*Nagy jel tűnt föl az égen: egy napba öltözött asszony*”: *Mária és az Egyház anyasága*

103. Az Egyház és Mária misztériumának kölcsönös összefüggése világosan megmutatkozik a Jelenések könyvében leírt „nagy jelben”: „Nagy jel tűnt föl az égen, egy napba öltözött asszony, kinek lába alatt a hold, fején tizenkét csillagból a korona”.⁵⁷ E jelben az Egyház saját misztériumának képét ismeri föl: a történelemben élve tudja, hogy fölülmúlja a történelmet, mert itt a földön Isten országának „csírája és kezdete”.⁵⁸ Ezt a misztériumot látja az Egyház teljesen és példaszerűen megvalósulva Máriában. Ő a dicsőséges asszony, akiben Isten terve a legtökéletesebben megvalósulhatott.

A „napba öltözött asszony” – mondja a Jelenések könyve – „áldott állapotban volt”.⁵⁹ Az Egyház tudja, hogy az Úr Krisztust a világ Üdvözítőjét hordozza, s hogy arra hivatott, hogy a világnak ajándékozza őt azáltal, hogy újjászüli az embereket Isten életére. Nem szabad elfelejteni azonban, hogy e küldetés Mária anyasága által vált lehetségessé, aki méhében

⁵⁷ Jel 12,1

⁵⁸ LG 5

⁵⁹ Jel 12,2

foganta és világra szülte azt, aki „Isten az Istentől”, „valóságos Isten a valóságos Istentől”. Mária valóban Isten Anyja, *Istenszülő*, kinek anyaságában a legmagasabbra emeltetett az Istentől minden nőbe írt hivatás az anyaságra. Így Mária az Egyház mintaképe, ő az „új Éva”, a hívők anyja, az „élők” anyja.⁶⁰

Az Egyház annak is tudatában van, hogy lelki anyasága csak gyötrelmek és „vajúdások”⁶¹ közepette valósul meg, azaz örökös küzdelemben a rossz erőivel, melyek végighúzódnak a világon és próbálják lepecsételni az emberek szívét, hogy ellenállhassanak Krisztusnak: „Benne élet volt és az élet volt az emberek világossága; a világosság a sötétségben világít, de a sötétség nem fogta föl.”⁶²

Miként az Egyháznak, Máriának is a szenvedés jegyében kellett megélnie anyaságát: „Jel lesz, melynek ellene mondanak, hogy kinyilvánuljon sok szív gondolata... És a te lelkedet is kard járja át.”⁶³ Az Üdvözítő életének kezdetén Simeon Máriához intézett szavaiban össze van foglalva az a Jézus és vele együtt Mária ellen irányuló elutasítás, mely csúcspontját a Kálvárián éri el. „Jézus keresztje mellett”⁶⁴ Mária részese annak az ajándékozásnak, mellyel a Fiú önmagát adja: följánlja Jézust, odaadja Őt, végleg megszüli számunkra. Az angyali üdvözet napján kimondott „igen” a kereszt napján érett meg egészen, amikor Mária számára eljött az idő, hogy elfogadjon, s mint fiát világra szüljön minden tanítvánná lett embert, feléje fordítván a Fiú megváltó szeretetét: „Amikor Jézus látta, hogy ott áll Anyja, s mellette a tanítvány, akit szeretett, mondta Anyjának: 'Asszony, íme a fiad!’”⁶⁵

Szent II. János Pál pápa: Ecclesia de Eucharistia

II. János Pál pápa enciklikája az Eucharisztia és az Egyház kapcsolatáról

Lk 2,22; vö. Lk 2,34-35

56. Mária egész Krisztus mellett eltöltött életével – és nemcsak a Kálvárián – magáévá tette az *Eucharisztia áldozat-jellegét*. Amikor fölvitte a kisdéd Jézust a jeruzsálemi templomba „hogy följánlják az Úrnak” (Lk 2,22), hallotta, hogy az agg Simeon megjövendőli erről a gyermekről: „jel lesz, amelynek ellene mondanak”, és „kard” fogja átjárni az ő lelkét is (vö. Lk 2,34-35). Megjövendölték a megfeszített Fiú drámáját, s vele együtt a Kereszt lábánál álló Mária *stabat Materét* is. Mária, aki napról napra készült a Kálváriára, az elővételezett Eucharisztia – úgy is mondhatjuk, hogy a vágy és a följánlás „lelki áldozásának” – állapotában élt, ami a Fiával való együtt-szenvedésben teljesedett be; a húsvét utáni időben pedig az apostolok által vezetett és a szenvedés „emlékezeteként” ünnepelt Eucharisztiaán való részvételben élt tovább.

El tudjuk-e képzelni, mit érzett Mária, amikor Péter, János, Jakab és a többi apostol szájából hallotta az Utolsó Vacsora szavait: „Ez az én testem, mely értetek adatik” (Lk 22,19)? Az áldozatul adott és a szentségi jelekben megjelenő test ugyanaz, mint amelyet ő fogant a méhében! Az Eucharisztia vétele Mária számára azt jelentette, hogy újra magába fogadja azt a szívet, mely együtt dobogott az övével, és újra átélte, amit a Kereszt alatt tapasztalt.

XVI. Benedek pápa: Sacramentum caritatis

⁶⁰ vö. Ter 3,20

⁶¹ Jel 12,2

⁶² Jn 1,4–5

⁶³ Lk 2,34–35

⁶⁴ Jn 19,25

⁶⁵ Jn 19,26

XVI. Benedek pápa szinódus utáni apostoli buzdítása a püspökökhöz és papokhoz, a szerzetesekhez és szerzetesnőkhöz, és a világi krisztushívókhöz az Eucharistiáról, az Egyház életének és küldetésének forrásáról és csúcspontjáról

vö. Lk 2,19.51

Az Eucharisztia és Szűz Mária

33. Az Eucharisztia és az egyes szentségek kapcsolatából és a szent misztériumok eszkatologikus jelentéséből kirajzolódik a keresztény lét teljes arca, mely arra hivatott, hogy minden pillanatban lelki kultusz, önmagából följánlott, Istennek kedves áldozat legyen. És ha igaz, hogy mi valamennyien még úton vagyunk reményünk teljes beteljesedése felé, ez nem zárja ki azt, hogy már most hálával ismerjük el, hogy mindaz, amit Isten nekünk ajándékozott, teljesen megvalósult Szűz Máriában, Isten Anyjában és a mi anyánkban: az ő testben és lélekben történt mennybevétele számunkra a biztos remény jele, mert nekünk, akik az időben zarándokolunk, mutatja azt az eszkatologikus célt, melyet az Eucharisztia szentsége már most megízleltet velünk.

A szentséges Szűzben látjuk tökéletesen megvalósulva azt a szentségi módozatot is, mellyel Isten közeledik a maga üdvözítő kezdeményezésével az emberhez és átöleli őt. Az angyali üdvözletől pünkösdig a Názáreti Mária úgy jelenik meg, mint akinek a szabadsága teljesen Isten akaratának rendelkezésére áll. Az ő szeplőtelen fogantatása az isteni szó iránti feltétlen tanulékonyágában mutatkozik meg egész különlegesen. Az engedelmes hit határozza meg egész életét minden pillanatában Isten tevékenysége előtt. A figyelmesen hallgató Szűz teljes összhangban él az isteni akarattal; őrzi a szívében az Istentől jött szavakat, s mozaikszemekként összerakva azokat, tanulja egyre mélyebben megérteni a hallottakat (vö. Lk 2,19.51); Mária a nagy Hívó, aki teljes bizalommal Isten kezébe adja magát és ráhagyatkozik az Ő akaratára.⁶⁶ Ez a misztérium egyre intenzívebbé vált, egészen addig, hogy teljesen beleolvadt Krisztus megváltó küldetésébe. Miként a II. Vatikáni Zsinat tanítja, „maga a Boldogságos Szűz is a hit zarándokútját járta, Fiával való egybetartozását hűségesen vállalta egészen a keresztségig, mely alatt az isteni terv szerint ott állt (vö. Jn 19,25), meggyötört szíve eggyé forrt a szenvedésben Egyszülöttjével, akinek áldozatához anyai lélekkel csatlakozott, szeretetből beleegyezve a tőle született áldozati Bárány föláldozásába; végül maga Jézus Krisztus a keresztszen haldokolva anyául adta őt a tanítványnak: >Asszony, íme a te fiad!< (vö. Jn 19,26-27.)”⁶⁷ Mária az angyali üdvözlet pillanatától a keresztségig hallgatta az Igét, aki benne testté lett, s végül elnémult a halál hallgatásában. Végül ő az, aki karjaiba vette a föláldozott, immár élettelen testét annak, aki valóban szerette övét, „mindvégig” (Jn 13,1). Ezért valahányszor az eucharisztikus liturgiában Krisztus testéhez és véréhez közeledünk, őhöz is közeledünk, aki teljesen egyesülve vele, az egész Egyházért magára vállalta Krisztus áldozatát. A Szinódusi Atyák joggal mondják, hogy „Mária indította el az Egyház részesedését a Megváltó áldozatában”.⁶⁸ Ő a szeplőtelen, aki föltételek nélkül elfogadja Isten ajándékát és így kapcsolódik az üdvözítés művéhez. A Názáreti Mária, a születő Egyház ikonja, a modellje annak, hogy miként vagyunk hivatva valamennyien befogadni azt az ajándékot, amit Jézus önmagából készít az Eucharisziában.

XVI. Benedek pápa: Spe salvi

⁶⁶ vö. XVI. Benedek pápa: Homília (2005. XII. 8.): AAS 98 (2006), 15-16

⁶⁷ LG 58

⁶⁸ Propositio 4

XVI. Benedek pápa enciklikája a püspököknek, papoknak és diakonusoknak, az Istennek szentelt személyeknek és minden krisztushívőnek a keresztény reményről

Lk 2,25; vö. Lk 2,35; Lk 2,38

50. Ezért kiáltunk hozzá: Szentséges Szűz Mária, te azon alázatos és nagy lelkek közé tartoztál Izraelben, akik – mint Simeon – „várták Izrael vigasztalását” (Lk 2,25), akik mint Anna, remélték „Jeruzsálem megváltását” (Lk 2,38). Te Izrael szent Írásainak lelkületét élted, melyek a reményről beszéltek – az ígéretről, amely Ábrahámnak és az ő utódának adatott (vö. Lk 1,55). Így értjük azt a szent félelmet, mely elfogott, amikor Isten angyala belépett a kamrádba, és azt mondta, hogy neked kell megszülnöd azt, akiben Izrael remélt, akire a világ várt. Általad, a te igened által kellett évezredek reményének megvalósulnia, belépnie ebbe a világba és a világ történelmébe. Meghajoltál e feladat nagysága előtt, és igent mondtál: „Íme, az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint” (Lk 1,38). Amikor szent örömben Júdea hegyein át a nagynénédhez, Erzsébethez siettél, az eljövendő Egyház képe lettél, mely a világ reményét hordozza méhében a történelem hegyein járva. De az öröm mellett, melyet Magnificatoddal beleénekelte az évszázadokba, tudtál a próféták sötét szavairól, melyeket Isten Szolgájának evilági szenvedéséről mondtak el. A betlehemi istállóbeli születés fölött ott ragyogott az angyalok fényessége, akik örömhírt mondtak a pásztoroknak, de nagyon tapasztalható volt Isten szegénysége is ebben a világban. Az agg Simeon a kardról beszélt, mely át fogja járni a szívedet (vö. Lk 2,35), az ellentmondás jeléről, ami a te Fiad lesz ebben a világban. Amikor Jézus megkezdte nyilvános működését, vissza kellett húzódnod, hogy növekedhessen az az új család, melynek megalapítására ő jött, s amelynek azokból kellett kinőnie, akik az ő szavát hallgatták és követték (vö. Lk 11,27). Jézus első tetteinek nagysága és öröme mellett a názáreti zsinagógában tapasztalnod kellett az „ellentmondás jeléről” szóló szavak igazságát (vö. Lk 4,28). Átélted az ellenségeskedés és az elutasítás egyre növekvő hatalmát, mely Jézus körül egyre szorosabbra zárult egészen a kereszt órájáig, amikor látnod kellett, hogy a világ Üdvözítője, Dávid örököse, Isten Fia gúny céltáblájaként, gonosztevők között hal meg, mint aki kudarcot vallott. Hallottad a szót: „Asszony, íme a te Fiad” (Jn 19,27). A keresztről új küldetést kaptál. A keresztnél új módon lettél anya: mindazok anyja, akik hisznek a te Fiadnak és követni akarják őt. A fájdalom kardja átjárta a szívedet. Meghalt a remény? A világ végleg fényesség nélkül maradt? Céltalan lett az élet? Abban az órában minden biztonnyal újra hallottad bensődben az angyal szavát, mellyel ő az ígéret pillanatában félelmedre válaszolt: „Ne félj, Mária!” (Lk 1,30) Hányszor mondta az Úr, a te Fiad a tanítványainak: „Ne féljetek!” A Golgota éjszakájában a szívedben újra hallottad a szót. Tanítványainak az árulás órája előtt mondta: „Bízzatok, én legyőztem a világot!” (Jn 16,33) „Ne nyugtalankodjék a szívetek és ne csüggedjen!” (Jn 14,27) „Ne félj, Mária!” A názáreti órában az angyal ezt is mondta neked: „Országának nem lesz vége” (Lk 1,33). Vége lett, mielőtt elkezdődött volna? Nem, a kereszt alatt Jézus szavára a hívők anyja lettél. Ebben a hitben, mely a nagypéntek sötétségében is a remény bizonyossága volt, ébredtél a húsvét reggelére. A föltámadás öröme betöltötte a szívedet, és újra a tanítványok közösségébe vitt, akiből a hit által Jézus családjának kellett kialakulnia. Így voltál jelen a hívők közösségében, akik a Jézus mennybemenetele utáni napokban egyetértően imádkoztak a Szentlélek ajándékaiért (vö. ApCsel 1,14), és pünkösd napján meg is kapták azokat. Jézus „országa” más volt, mint amilyenek az emberek elgondolhatták. Abban az órában elkezdődött, és ennek az „országnak” nem lesz vége. Úgy maradsz a tanítványok körében, mint Anyjuk, mint a remény Anyja. Szentséges Szűz Mária, Isten anyja, mi Anyánk, taníts minket veled együtt hinni, remélni és szeretni. Mutasd meg nekünk az Ő országába vezető utat. Tengernek csillaga, fényeskedjél nekünk és vezess minket az utunkon!

XVI. Benedek pápa: Verbum domini

XVI. Benedek pápa Szinódus utáni apostoli buzdítása Isten szaváról az egyház életében és küldetésében a püspököknek, a klérusnak, az Istennek szentelt személyeknek és a laikus hívőknek

vö. Lk 2,19-51

Isten Szava és az Istennek szentelt élet

83. Az Istennek szentelt étellel kapcsolatban a Szinódus elsősorban arra emlékeztetett, hogy ez az életforma „Isten Szavának meghallásából születik, és az evangéliumot ételszabályként fogadja el”.⁶⁹ A szüzi, szegény és engedelmes Krisztus követésében élt élet ily módon „Isten Szavának élő »egzegézise«”⁷⁰ A Szentlélek, kinek erejéből leírták a Bibliát, ugyanaz, mint aki „Isten Szavának új fényével világosítja meg a rendalapítókat. Ebből az isteni Szóból fakad minden karizma és minden regula ezt akarja kifejezni”,⁷¹ és ez indítja el a keresztény életnek az evangéliumi radikalizmus által meghatározott sajátos útjait. Szeretnék emlékeztetni arra, hogy a nagy monasztikus hagyományban a sajátos lelkiségeknek mindig alkotóeleme volt a Szentírásról való elmélkedés, különösen a lectio divina formájában. A szerzetesi élet régi és új formái ma is arra hivatottak, hogy a lelki élet valódi iskolái legyenek, melyekben a Szentírást a Szentlélek szerint olvassák az Egyházban, úgy, hogy az Isten egész népe számára hasznos legyen. Ezért a Szinódus ajánlja, hogy a szerzetesi közösségekben soha ne hiányozzék az alapos képzés a Biblia hívő olvasására.⁷² Szeretném közkinccsé tenni azt a figyelmet és hálát, melyet a Szinódus a kontemplatív szerzetek iránt tanúsított, melyek tagjai sajátos karizmájukkal napjaik nagy részét Isten Anyjának követésére szentelik, aki szüntelenül elmélkedve hallgatta Fia szavait és szemlélte a tetteit (vö. Lk 2,19-51), valamint a betániai Máriát, aki az Úr lábánál ülve hallgatta az Ő szavait (vö. Lk 10,38). Különösen is gondolok a klauzúras szerzetesekre és szerzetesnőkre, akik a világtól elzárkózva bensőségesebben egyesülnek Krisztussal, a világ Szívével. Az Egyháznak ma még inkább szüksége van azok tanúságtételére, akik elkötelezték magukat arra, hogy „semmit nem helyeznek Krisztus szeretete elé”,⁷³ A mai világot gyakran eluralja a külső tevékenység, s ez a szétszóródás veszélyét hozza magával. A szemlélő szerzetesek és szerzetesnők a maguk imáságos életével, azzal, ahogyan hallgatják Isten Szavát és elmélkednek róla, emlékeztetnek rá, hogy nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden szóval, mely Isten szájából származik (vö. Mt 4,4). Éppen ezért minden hívő jól gondolja meg, hogy ez az életforma „megmutatja a mai világnak azt, ami fontosabb, s végülis az egyetlen döntő dolog: van egy végső cél, melyért érdemes élni, azaz Isten és az Ő kifürkészhetetlen szeretete”.⁷⁴

XVI. Benedek pápa: Porta fidei

XVI. Benedek pápa motu proprio kiadott apostoli levele, amellyel meghirdeti a Hit évét

⁶⁹ Propositio 24

⁷⁰ XVI. Benedek pápa: Predigt am Fest der Darstellung des Herrn (2. II. 2008); AAS 100 (2008), 133; Vö. II. János Pál pápa: Vita consecrata apostoli levél (25. III. 1996), 82; AAS 88 (1996), 458–460

⁷¹ Szerzetesi Kongregáció: Neubeginn in Christus: Ein neuer Aufbruch des geweihten Lebens im dritten Jahrtausend (19. V. 2002), 24; Ench. Vat. 21, 447

⁷² Vö. Propositio 24

⁷³ Szent Benedek: Regula, IV,21: SC 181, 456–458

⁷⁴ XVI. Benedek pápa: Ansprache beim Besuch der Abtei Heiligenkreuz (9. IX. 2007) in: AAS 99 (2007), 856

vö. Lk 2,19.51

13. Ebben az évben döntő lesz felidézünk hitünk történelmét, melyben megmutatkoznak az életszentség és a bűn közötti szakadék kifürkészhetetlen mélységei. Míg az életszentségben láthatóvá válnak azok a kincsek, amelyekkel férfiak és nők életük tanúságtételével hozzájárultak a közösség növekedéséhez és fejlődéséhez, a bűnnek folyamatos és őszinte megtérésre kell készítenie mindenkit, hogy megtapasztalhassák a mindenkire közeledő Mennyei Atya irgalmát.

Ez idő alatt tekintetünket Jézus Krisztusra, „a hit szerzőjére és beteljesítőjére” szegezzük (Zsid 12,2): benne talál beteljesedést az emberi szív minden vágyakozása és szorongása. A szeretet öröme, a szenvedés és fájdalom drámájára adott válasz, a kapott bántásokkal szembeni megbocsátás hatalma és az élet győzelme a halál üressége felett: mindez az Ő megtestesülésének misztériumában találja meg beteljesülését; emberré válásában, abban, hogy osztozik emberi gyöngességünkben, hogy átalakítsa azt föltámadásának erejével. Ő, aki meghalt és föltámadott a mi üdvösségünkért, világítja meg teljesen hitünk példáit (a szenteket), akik meghatározták üdvösségünk kétezer évét.

Mária hittel fogadta az Angyal szavát és odaadó engedelmességgel hitt az üzenetnek, hogy Isten anyjává lesz (vö. Lk 1,38). Erzsébetet látogatva magasztaló énekkel dicsőítette a Magasságbelít csodáiért, amelyeket azokban művel, akik benne bíznak (vö. Lk 1,46-55). Szüzességét megőrizve örömmel és megindultsággal hozta világra egyetlen Fiát (vö. Lk 2,6-7). Jegyesében, Józsefben bízva menekült Jézussal Egyiptomba, hogy mentse Heródes üldözése elől (vö. Mt 2,13-15). Ugyanezzel a hittel követte az Urat, amikor az prédikált, s vele maradt a Golgotán is (vö. Jn 19,25-27). Mária hittel izelte Jézus feltámadásának gyümölcseit, s mindent megőrizve szívében (vö. Lk 2,19.51) átadta a Tizenkettőnek, akik ott voltak vele együtt a Cónakulumban, hogy megkapják a Szentlelket (vö. ApCsel 1,14; 2,1-4).

Az apostolok hittel hagytak el mindent, hogy kövessék a Mestert (vö. Mk 10,28). Hitek szavának, amellyel meghirdette Isten jelenlévő Országát és az Ő személyében való beteljesedését (vö. Lk 11,20). Életközösségben voltak Jézussal, aki tanította őket, és új életszabályt adott nekik, melyről halála után megismerhették, hogy kik az Ő tanítványai (vö. Jn 13,34-35). Hittel mentek el az egész világra, engedelmeskedve a parancsoknak, hogy minden teremtménynek hirdessék az evangéliumot (vö. Mk 16,15) és mindenkinek félelem nélkül hirdették a feltámadás örömhírét, melynek hiteles tanúi voltak.

A hitben képezték a tanítványok az Apostolok körül az első közösséget az apostoli tanításban, az imában, az Eucharisztia ünneplésében, és közönsnek tekintve javaikat, enyhítették testvéreik ínségét (vö. ApCsel 2,42-47).

A vértanúk hittel adták oda életüket, hogy tanúskodjanak az evangélium igaz voltáról, mely átalakította és képessé tette őket arra, hogy üldözőiknek is megbocsátva eljussanak a szeretet legnagyobb fokára.

Férfiak és nők mindenüket elhagyva hittel szentelték életüket Krisztusnak, hogy egyszerűségben, evangéliumi engedelmisségben, szegénységben és szüzi tisztaságban éljenek, és konkrét jelei legyenek az Úrra való várakozásnak, aki nem késlekedik eljövételével. Számtalan keresztény a hit erejével tevékenykedett az igazságosságért, azért, hogy az Úr szavait érvényre juttassák, aki azt mondta, hogy azért jött, hogy szabadulást hirdessen a foglyoknak, és meghirdesse az Úr kedves esztendejét mindenkinek (vö. Lk 4,18-19).

Évszázadokon át, a legkülönbözőbb korú férfiak és nők – akiknek neve föl van írva az Élet Könyvébe (vö. Jel 7,9; 13,8) –, vallották az Úr Jézus követésének szépségét, bárhová is szólította őket, hogy tegyenek tanúságot kereszténységükről: családban, munkahelyen, közéletben, a karizmák és szolgálatok gyakorlásával, amelyekre meghívást kaptak.

Mi is hitben élünk: a saját életünkben és történelmünkben jelenlévő Urunk, Jézus eleven megismerésében.

Ferenc pápa: Evangelii gaudium

Ferenc pápa Az evangélium öröme kezdetű apostoli buzdítása a püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, az istennek szentelt személyeknek és a világi híveknek az evangélium hirdetéséről a mai világban

vö. Lk 2,24

197. Isten szívében kiváltságos helye van a szegényeknek, olyannyira, hogy ő maga „szegénnyé lett” (2Kor 8,9). Megváltásunk egész útját a szegények szegélyezik. Az üdvösség egy alázatos leány „igenje” által jött el hozzánk egy nagy birodalom szélén, egy félreeső kis faluban. Az Üdvözítő istállóban született, állatok között, ahogyan ez a legszegényebbek gyermekeivel történni szokott; egy pár gerlét felajánlva mutatták be a templomban, azok áldozatával, akik nem engedhették meg maguknak, hogy bárányt vegyenek (vö. Lk 2,24; Lev 5,7); egy egyszerű munkás házában nőtt fel, és két kezével kereste a kenyerét. Amikor hirdetni kezdte az országot, kiteszítottak sokasága követte, s így vált láthatóvá, amit ő maga mondott: „Az Úr Lelke van rajtam, azért kent fel engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek” (Lk 4,18). A fájdalomtól gyötörteknek, a szegénység által nyomasztottaknak hirdette, hogy Isten a szíve közepében hordozza őket: „Boldogok vagytok ti, szegények, mert tiétek az Isten országa” (Lk 6,20), és így azonosult velük: „Éhes voltam és adtatok ennem”, tanítva ezzel, hogy az irántuk való irgalmasság a mennyország kulcsa (vö. Mt 25,35köv.).

Ferenc pápa: Laudato si'

Ferenc pápa Áldott légy kezdetű enciklikája, a közös otthon gondozásáról

vö. Lk 2,19.51

241. Mária, az anya, aki Jézust gondozta, most anyai szeretettel és fájdalommal ennek a sérült világnak viseli gondját. Ahogyan egykor átszúrt szívvel siratta Jézus halálát, most együtt érez a megfeszített szegényeknek és e világ emberi hatalom által elpusztított teremtményeinek szenvedésével. Ő teljesen átalakulva együtt él Jézussal, és minden teremtmény az ő szépségéről énekel. Ő a „napba öltözött” asszony, „lába alatt a holddal, fején pedig tizenkét csillagból álló koszorúval” (Jel 12,1). Felvéve a mennybe az egész teremtett világ Anyja és Királynéja. Megdicsőült testében, a feltámadt Krisztussal együtt, a teremtés egy része elérte szépségének teljességét. Ő nemcsak szívébe rejtette Jézus egész életét, melyet gondosan „megőrzött” (vö. Lk 2,19.51), hanem most már megérti minden dolog értelmét is. Ezért kérhetjük, hogy segítsen ezt a világot bölcsebb szemmel néznünk.

2.3.Liturgikus vonal

2.3.1. Evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának szövegeivel

A mai ünnep a Szent Családot állítja példaként eléink. Az evangéliumi szövegek azonban keveset beszélnek a Jézust körülvevő család mindennapi életéről – ez nem jelenti, hogy lényegtelen lenne erről beszélni, csupán azt, hogy az evangéliumi szerzők szemében természetesen nem ez jelenti a központi üzenetet. Az Egyház azonban fontosnak tartja

hangsúlyozni a családok szerepét, a családi szeretet és béke célkitűzését, s ebben támogatást és példát a Szent Családtól – Jézustól, Szűz Máriától és Szent Józseftől kér.

A példakép mivolt jelenik meg már a *kezdő könyörgésben*: „Istenünk, te ragyogó példaképnek állítod elénk a Szent Családot. Segíts, hogy nyomukban járjunk: gyakoroljuk a családi élet erényeit, mindig egyiket maradjunk a szeretetben, és így atyai házában örvendezzünk örök jutalmadnak”. A mai *evangélium* (hosszabb forma: Lk 2,22-40; rövidebb forma: 2, 22. 39-40) középpontjában azonban szintén nem a családi erények állnak, hanem Krisztus üdvösséghez, világosságot és szabadítást ajándékozó földi megjelenését hirdeti. A családi történekekről annyit tájékozódhatunk, amennyit az evangélium rövidebb formájában hallhatunk: „Amikor Mózes törvénye szerint eltelték Mária tisztulásának napjai, föl vitték Jézust Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak. Miután az Úr törvénye szerint elvégeztek mindent, visszatértek városukba, a galileai Názáretbe. A gyermek pedig növekedett és erősödött; eltelt bölcsességgel, és az Isten kedvét lelte benne”. A hangsúly még itt is Jézuson, az ő növekedésén van – ez nem melleleg lényeges támpont lehet Jézus emberségének értelmezéséhez: ő maga is egy valóban emberi utat járt be, melynek része volt a növekedés, fejlődés. A már említett *kezdő könyörgés* abban kapcsolódik az evangéliumhoz, hogy az atyai házról beszél: Jézus pedig a templomi bemutatáskor Atyja házába érkezik, ahogyan erről a misekönyv értelmező szövege is szól: „az evangélista már inkább azt mutatja be, hogy Jézus mint az Isten Fia a sajátjába jön, s a nép jámbor maradéka (Simeon, Anna) hódol előtte. Mivel ő a Fiú, neki az Atya tervét kell megvalósítania. Feladata össze lesz kötve áldozattal, s azt majd Mária is átéli lelkében”.

Az *első* választható *olvasmány* a családi életről szóló intelmeket, tanításokat tartalmaz (Sir 3, 3-7. 14-17a). Bár más kontextusban, de itt is megjelenik a bűnöktől való szabadulás gondolata (Sir 3,3), ahogyan az evangélium pedig már egyetemes dimenzióban szól a szabadításról (Lk 2,30 – más fordításokban üdvösségről⁷⁵), melyet Isten minden nemzetnek ajándékoz.

Az *második* választható *válaszos zsoltár* (104, 1b-2. 3-4. 5-6. 8-9) több gondolat mentén hozható összefüggésbe az evangéliummal. A zsoltárban halljuk: „Ő az Úr, a mi Istenünk, örökké emlékezik szövetségére”; illetve „Adjátok hálát az Úrnak, és hívjátok segítségül nevét, hirdessétek nagy tetteit a nemzetek között”. E gondolatok megjelennek Simeon szavaiban is: a karjaiban tartott gyermek világosság lesz, kinyilatkoztatás a pogányoknak és dicsőség Izraelnek (Lk 2,31-32). Míg a zsoltáros még csak átvitt, képi értelemben mondhatta, „Keressétek az Urat és hatalmas erejét, keressétek arcát szüntelen”, Jézusban már valóban Isten arca jelent meg az emberek között, s ő általa vitte végbe az Úr a legnagyobb csodatetteit, melyekről már a zsoltárban is hallhatunk. Az is elhangzik továbbá a zsoltárban, hogy az Úr „Örökké emlékezik szövetségére, ezernyi nemzedéknek adott ígéjére”. Isten emberré lett ígéjét pedig éppen a mai evangélium által megörökített napon mutatják be szülei a templomban.

Az evangéliumban Simeon így szól: „Most már elbocsáthatod szolgádat, Uram, szavaid szerint békességben” (Lk 2,29). Ehhez hasonlóan *első* választható *alleluja* versben (Kol 3, 15a és 16a) szintén megjelenik a béke gondolata: „Szívetekben uralkodjék Krisztus békéje, Krisztus tanítása töltsön el titeket gazdagon”. A béke kérése a *felajánló könyörgésben* is visszaköszön: „Könyörögve kérünk, hogy Isten Szűz Anyjának és Szent Józsefnek közbenjárására erősítsd meg családjainkat kegyelmedben és békédben”.

A *második* választható *alleluja* is egészen szorosan kapcsolódik az evangéliumhoz – megjelenik benne a prófétai megnyilatkozás, mint amilyen Simeoné és Annáé is volt, valamint az, hogy a

⁷⁵ Az eredeti görög szövegben szereplő szó, a σωτήριον, -ου jelentése: üdvösség, megmentés, megőrzés, így mindkét féle fordítás megállja helyét.

legfőbb kinyilatkoztatás Isten Fia által érkezik: „Azelőtt Isten a próféták útján több alkalommal és többféle módon szólt őseinkhez. Ebben a végső korszakban a Fia által beszélt mihozzánk” (Zsid 1, 1-2).

A *Karácsonyi I. prefáció* szövege szintén köthető Simeon szavaihoz, miszerint Jézus világosság lesz sokak számára: „Az Ige megtestesülésének titka által (a te) dicsőséged új fénye ragyogott föl nekünk, – hogy amikor látható alakban ismerjük meg az Istent, a láthatatlan világ szeretetére gyulladjunk általa”.

Gitáros énekek

„Íme, volt Jeruzsálemben egy Simeon nevű igaz és istenfélő ember. ... Kinyilatkoztatást kapott a Szentlélektől, hogy addig nem hal meg, amíg meg nem látja az Úr Fölkentjét. A Lélek indítására a templomba ment. Amikor a szülők a gyermek Jézust bevitték, ... karjába vette és áldotta az Istent ezekkel a szavakkal: „Most bocsásd el, Uram, szolgálodat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világossággul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.” (Lk2, 25-32)

https://www.youtube.com/watch?v=_cAdcZo5AmI

A VILÁGNAK KRISZTUS KELL

(Szerző: zene: *Sillye Jenő*, szöveg: *II. János Pál pápa*)

(ÁLDJAD ÉN LELKEM AZ URAT! VÁLOGATÁS A KATOLIKUS KARIZMATIKUS MEGÚJULÁS DALAIBÓL: 22.)

E H7 E
A világnak Krisztus kell,
A E H7
A világnak Krisztus kell,
E Gis cism
A világnak kellesz Te is,
A E H7 E
Mivel Te Krisztushoz tartozol.

A E A E
Emlékezz, emlékezz,
H7 E
Te Krisztushoz tartozol!

„Most bocsásd el, Uram, szolgádat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.” (Lk 29-32)

<https://www.youtube.com/watch?v=YTa5VDqrsJs>

Az Úrra vártam

(Forrás: http://kulsokelenfold.extra.hu/feltoltes/fajlok/sirtabor_200911/IFI_Gitarosfuzet-2009.pdf a 88.dal)

C F G C am F G
Az Úrra vártam, s hozzám hajolt, hisz könnyek közt hívtam.
dm G C am F G C
Ő kivont a sárból és megmentett, szívembe új dalt ültetett.

C F G C F G
Szívembe új dalt ültetett. Szívembe új dalt ültetett.
dm G C am F G C
Ő kivont a sárból és megmentett, szívembe új dalt ültetett. (Innen 1x ismétlés az elejétől)

F G C am G
Kősziklára helyezett, mely biztos hely, nem remeg;
dm G C am F G C
Hogy mások is hallják Ő mit tett, szívembe új dalt ültetett.

Szívembe...

„Most bocsásd el, Uram, szolgádat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.” (Lk 29-32)

<https://www.youtube.com/watch?v=bJMuRR3IBpQ>

Én Uram, megváltóm

(Forrás: <http://bekas.golgota.hu/enek/enekeskonyv.pdf>; a 233. dal)

d g B C d

Én Uram, Megváltóm, Te adsz nékem nyugalmat.
Csak Tőled van erőm, békességed oltalmaz.

g d
Nem fél már a szívem, Benned pihen,
B C d g
Szelíden nyugszik el, hogyha elalszom,
d B C d
Nem rettenek fel, álmom gyönyörűsége!

„Most bocsásd el, Uram, szolgálodat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.” (Lk 29-32)

<https://www.youtube.com/watch?v=R0-QeyDXEc>

Szállást keres a Szent család (részlet)

(Forrás: <http://csemadok.sk/nepzenei-adatbazis/szallast-keres-a-szentcsalad/>)

Poco rubato Tyúkos Ferencné Varga Mária, 1924

Szál - lást ke - res a Szent - csa - lád,
De sen - ki sincs, ki he - lyet ád,
Nin - csen, a - ki be - fo - gad - ja,
Őt, ki föld - nek, ég - nek u - ra.

1. Szállást keres a Szent család,
De senki sincs, ki helyet ad,
Nincsen, aki befogadja,
Őt, ki földnek, égnek ura.

2. Az idő már későre jár,
A madár is fészke száll,

„Most bocsásd el, Uram, szolgálodat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.” (Lk 29-32)

<https://www.youtube.com/watch?v=plRZzn5QDSs>

Csak benned

(forrás: http://www.keresztenyodalok.hu/enekek/csak_benned)

d *C* *G* *d*
Csak benned, csak benned nyugszik meg szívem
d *C* *G* *A*
Csak benned, csak benned nem félek már.
F *C* *G* *d*
Csak benned, csak benned rejtőzöm szüntelen,
G *C* *d*
Mert Jézus Te vagy kősziklám.

Csak Tőled, csak Tőled kaphatok gyógyulást
Csak Tőled, csak Tőled remélek jót.
Csak Tőled, csak Tőled nyerek feloldozást,
Mert Jézus Te vagy Megváltóm.

Csak Érted, csak Érted keresztem felveszem
Csak Érted, csak Érted mozdul szívem
Csak Érted, csak Érted terheim vállalom
Mert Nálad van mind, Jézusom.

„Most bocsásd el, Uram, szolgálodat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.” (Lk 29-32)

<https://www.youtube.com/watch?v=a7nKTFZym0M>

Jöjj, itt az idő

(Forrás: www.dicsportál.hu)

D *G* D

Jöjj, itt az idő, hogy dícsérd!

A em D G

Jöjj, kapudat tárd az Úr felé!

D G D

Jöjj, úgy, ahogy vagy és dícsérd!

A em D G D

Jöjj, menjünk együtt az Úr felé. JÖJJ!!

G D

Egyszer minden nyelv megvallja, hogy Ő az Úr,

G D

És mindenki térdet hajt.

G hm

Megtalálja a legnagyobb kincset,

em Asus A

Ki Őt választja ma!

Jöjj, itt az idő...

2.4.Pedagógiai vonal:

2.4.1. Tantörténetek

Böjte Csaba – A Szent Család a példaképem

Gondjaimban, nehézségeimben kimondhatatlanul sokszor merítettem vigaszt, erőt, útmutatást a názáreti Szent Család életéből. A szegény, egyszerű élet elfogadásában számomra a betlehemi csendes barlang öröme, fénye ad erőt! Ha soha nem fogadnak el és bántanak, akkor én azért nem lázadok, mert az Egyiptomba menekülő, alázatos Szent Család a példaképem.

A szülőföldemhez való ragaszkodásomban is az Egyiptomból hazatérő Szent Család az útmutatóm. És sorolhatnám tovább, hisz életem valamennyi döntésében ott találok Máriát, aki számomra hajnalcsillag és iránytű, és a legtisztább örömben az erőforrás. Gyengeségemben is a Szent Családhoz megyek vigaszért!

Mária, Szent József nem oldotta meg minden feladatát tízesre, hiszen, bár akarták, mégsem kaptak tisztességes szállást Betlehemben, a legjobbat akarták gyermeküknek, és mégis csak egy egyszerű istállóban találtak otthonra, és lám-lám, a tizenkét éves gyermeket is elveszítették!

Tökéletlen eszközök között is fel tud ragyogni a tökéletes szeretet és a jóság, és számomra ez is nagy nyugalmat adó szép tanítás. Egész keresztény hitem, világnézetem, gyermekvédelmi munkám, mind-mind e szép mennyei családdal való tartozás élményére épül!

Én nem tökéletes, híres ember és nem is megvilágosodott szent akarok lenni, én ehhez a drága családdal szeretnék tartozni, én az örök életben velük szeretnék együtt lenni, és minderre nagyon is méltatlan bűnös, nem szűnök meg ezért életem utolsó leheletéig dolgozni, imádkozni. A gyermekeink nevelésében is a názáreti Szent Család mindennapjai a példaképem.

Milyen csodálatos lehetett a hosszú, fárasztó munkanap után, ahogyan a Szent Család a saját kezükkel épített kis házba körbeülte az asztalt, és a Mennyei Atyának megköszönve a mindennapit, elköltötték a pislákoló mécses fénye mellett az estebédjüket.

Nincs ott se televízió, se internet, se villanyvilágítás, csak ők vannak, és talán egy egyszerű lencsefőzelék, és mégis azt gondolom, hogy e kis család végtelenül boldog, békességes, és ez a lényeg, a többi mind csak selyempapír, díszes csomagolás!

Szeretem magam elé képzelni, ahogyan a vacsora után kiülnek a ház előtti kispadra, fölöttük ragyognak szépen a csillagok, a kis Jézus fázósan odabújik édesanyjához, és József elkezd énekelni egy szép ószövetségi zsoltárt.

Milyen egyszerű és tiszta kép, hosszú évek szépen begyakorolt kerek mozdulatai, semmi nem zavarja a békét, a boldogságot, míg az éjszaka csendjében békésen nyugovóra nem térnek. Ebbe a drága, zavartalan, egyszerű közösségbe hívott meg bennünket az Isten!

Mindezért szívem minden melegével bátorítlak, hogy bizalommal, élő hittel, gyermeki szeretettel siessünk Máriához, és hagyjuk, hogy azok a karok, melyek Jézust is ringatták, átöleljenek, sebeinket gyógyítsák, bekötözzék, s kezünket megfogva, még ha méltatlanok volnánk is, a Szentháromsághoz vezessenek!

Forrás: <http://imalanc.ro/w/bojte-csaba-a-szent-csalad-a-peldakepem/>

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó vers

„Most bocsásd el, Uram, szolgálodat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.” (Lk 2, 29-33)

Szócs Sarolta - Karácsony éjszaka

Áldott, csendes éjben angyalszárnyakon,
Jó Atyám, Szent Fiad küldted le a Földre,

Kőjászol mélyén, karácsonyi fényben,
Felsírt egy gyermek kicsiny Betlehemben.

Jó a várakozás, ha van kire várni,
Mikor anyja várja haza gyermekét,
Forró szeretettel, keblére ölelve
Érzi igazán karácsony melegét.

Eljött a csendes éj, kopog egy angyal,
Lelke megérint karácsonyi dallal,
Ők hoznak csillogást a fenyők hegyére,
Mosolyt varázsolnak szánk szögletére.

Atyám, te elküldted az igaz szeretetet,
Megsimogatod az árva gyermekeket,
Áldásodat adod az édesanyákra,
Meghitt ünnepet az egész világra.

Szívem kalitkája kitárja ajtaját,
Befogadja a szeretet fénylő sugarát,
Milliónyi csillag úgy ragyogja át,
Csendben, békében a karácsony éjszakát.

Forrás: <https://www.poet.hu/vers/226180>

Kép

forrása:

<https://bloximages.chicago2.vip.townnews.com/heraldextra.com/content/tncms/assets/v3/editorial/4/c8/4c85a1dc-c6f1-555a-884a-a18af2987023/54f7825d5cdd3.image.jpg>

„Most bocsásd el, Uram, szolgálodat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világosságul a pogányok megvilágosítására, és dicsőségül népednek, Izraelnek.” (Lk 2, 29-33)

Tordai Mihályné - Megváltóra várva

Valami nagyot szeretnék cselekedni,
szívem kapuját örömtől kinyitni,
karácsony áldott, szent ünnepén.

Várlak drága Jézusom, földre borulok,
szívemet neked adom, a tiéd vagyok.
Készítsd fel az örök szeretetre,
mert te vagy a megváltó,

béke, hit, remény, szeretet!

Forrás: <https://www.poet.hu/vers/226139>

2.4.3. Evangéliumhoz kapcsolódó foglalkozások

Szállást keres a Szentcsalád (dramatizálás)

Szereplők: Jézus, Mária, József, vezető, férj és feleség, gyerekek, éneklő (angyali) kórus.

Szállást keres a Szentcsalád, de senki sincs, ki helyet ad.
Nincsen aki befogadja, Őt, ki égnek, s földnek Ura.
Az idő már későre jár, a madár is fészkére száll.
Csak a Szent Szűz jár hiába Betlehemnek városában.
Legalább ti jóemberek, fogadjátok a Kisdedet.
Házatokra boldogság száll, ha betér az égi Király.
Ne sírj tovább Szűz Mária, ne menjetek ma máshova.
Szállásunkat mi megosztjuk, Kis Jézuskát befogadjuk!

Vezető: A Szent Család alakjait, Józsefet, Máriát és Jézust idézzük most magunk elé. Nemcsak a múlton akarunk most elgondolkodni, hanem életpéldájuk, hivatásuk teljesítéséből mind jobban szeretnénk megérteni, felismerni saját feladatainkat. Segítségükkel, áldásukkal pedig szeretnénk minél hűségesebben teljesíteni, amit Isten vár tőlünk.

LELKIISMERETVIZSGÁLAT

I. alkalom: Időt szakítani...

II. alkalom: Örömet, derűt, biztonságot adni, szolgálni...

III. alkalom: Egymásnak védelmet nyújtani a bajban hűségeseknek lenni...

IV. alkalom: Megköszönni, hálát adni...

IMÁDKOZZUNK CSALÁDJAINKÉRT!

1. Ó Szent Család, vedd oltalmadba keresztény családjainkat és ápold bennük a családi élet erényeit! - Kérünk téged, hallgass meg minket!
2. Ó Szent Család, taníts meg Isten akaratát keresve megküzdni nehézségeinkkel! - Kérünk...
3. Ó Szent Család, növeld a keresztény házastársak hűségét, szeretetét és áldozatos lelkületét! - Kérünk...
4. Ó Szent Család, segítsd ifjúságunkat, hogy tiszta szeretettel és komoly felelősségtudattal készüljön házastársi és szülői hivatására! - Kérünk...
5. Ó Szent Család, segítsd a nagyszülőket, hogy felismerjék és teljesíteni is tudják azt a nagy feladatot, ami gyermekeik és unokáik nevelésében még mindig rájuk vár! - Kérünk...

Jézus, Mária, József! Látjuk, hogy gyengék vagyunk. Segítsetek nekünk abban, hogy változzunk, hogy bűneinket megbánjuk, szép elhatározásokat tegyünk és azokat meg is tartsuk.

Bűnös néped sírva kiált Hozzád, ne takard el üdvösséges orcád.
Jöjj, apaszd el könnyeinknek kútját, igazítsd el üdvösségünk útját.

Ének Szent Józsefről:

Áldunk Isten jó szolgája, Szent Családnak hű sáfára.

Kire Isten megváltásunk titkát bízta, - mert a lelked igaz volt és szíved tiszta.

IMÁDKOZZUNK AZ ÉDESAPÁKÉRT!

1. Istenünk, Szent Józseffel, a családapák védőszentjével könyörgünk hozzád! - Kérünk...
2. Add meg Urunk, a keresztény édesapáknak azt a kegyelmet, hogy Szent József példája szerint áldozatos gondviselői legyenek családjuknak. - Kérünk...
3. Tápláld Urunk az Édesapák munkaszeretetét, hogy könnyebbé váljon kötelességteljesítésük, és becsületes munkájuk eredményeképpen add meg a mindennapi kenyerünket! - Kérünk...
4. Növeld hitüket, hogy Szent József példája szerint apai tekintélyük Isten erejéből táplálkozzék, és biztos támasza legyen gyermekeik fejlődésének! - Kérünk...
5. Adj Urunk az Édesapáknak gyengédséget, figyelmességet hitvestársuk iránt, hogy a mindennapi nehéz munkában se feledkezzenek meg kifejezni szeretetüket! Kérünk...

Feleség: Uram, már nem egyedül haladok hozzád, hanem férjemmel együtt. Őerte könyörgök hozzád. Világosítsd meg őt, hogy céljait, feladatait a Te elképzelésed szerint keresse és oldja meg. Érintsd meg lelkét, hogy fontosnak tartsa néha elcsöndesülni és Veled megosztani a nehéz felelősségnek terhét. Ha nem is talál mindig időt arra, hogy imádkozzék, fogadd el helyette az én imámat. Áldd meg munkáját és áldd meg szerelmünket! Ámen.

Jézus, Mária, József! Látjuk, hogy gyengék vagyunk. Segítsetek nekünk abban, hogy változzunk, hogy bűneinket megbánjuk, szép elhatározásokat tegyünk és azokat meg is tartsuk.

Bűnös néped sírva kiált Hozzád, ne takard el üdvösséges orcád.
Jöjj, apaszd el könnyeinknek kútját, igazítsd el üdvösségünk útját.

Mária ének (tetszés szerint, például):

Mária, hozzád száll imánk, tiszta virága az égnek.

Mária gyönyörű liliomszál, Szűzanya, téged kérlek:

refr.: könyörögj értem Jézusnál, könyörögj értem Szűzanyám,

követni vágyom Szent Fiad, mert túl sok a bűnöm már.
Mária ragyogó ékesség, egyetlen IGEN a földön.
Egyedül tiszta és egyedül jó, Istenhez egyedül méltó:
Könyörögj értem Jézusnál...
Mária, Mária, Mária, Szentlélektől áldott, Mária
hozzád esdeklem, könyörögj érettem:
Könyörögj értem...

IMÁDKOZZUNK AZ ÉDESANYÁKÉRT!

1. Istenünk, Szűz Máriával, Égi Édesanyánkkal könyörgünk hozzád! - Kérünk...
2. Add meg Urunk az Édesanyáknak az okosság kegyelmét, hogy gyermekeiknek az örök javak megbecsülésére példát adjanak, és a családban mindenki bátran hagyatkozhatson rájuk! - Kérünk...
3. Add meg Urunk az Édesanyáknak a lelki erősség kegyelmét, hogy áldozatos lélekkel szolgálják házas társuk és gyermekeik földi és örök boldogságát! - Kérünk...
4. Add meg Urunk az Édesanyáknak a türelem kegyelmét, hogy kedvüket ne veszítsék, ha nem látják munkájuk, áldozatuk eredményét! - Kérünk...
5. Add meg Urunk az Édesanyáknak az Isten- és emberszeretet kegyelmét, hogy anyai és hitvestársi szeretetükkel példát adjanak és boldogságot sugározzanak! - Kérünk...

Férj: Istenem, te úgy rendelted, hogy családban élve segítsük, boldogítsuk egymást. Adj szeretteimnek, hitvestársamnak és gyermekeimnek jó egészséget, boldogságot, hitet és szeretetet, igaz lelki életet; ajándékozd nekik békességedet! Engedd, hogy védelmed alatt boldog közösséggé váljunk, hogy mindig szeretettel és hűséggel viseljük el, amit ránk küldesz. Add, hogy mindig osztozzunk egymás örömeiben és bánatában. Adj erőt, hogy amikor szeretteim elcsüggednek, s keserű csalódás éri őket, mindig vigasztalást, menedéket és támaszt nyújthassak nekik, Ámen.

Jézus, Mária, József! Látjuk, hogy gyengék vagyunk. Segítsetek nekünk abban, hogy változzunk, hogy bűneinket megbánjuk, szép elhatározásokat tegyünk és azokat meg is tartsuk.

Bűnös néped sírva kiált Hozzád, ne takard el üdvösséges orcád.
Jöjj, apaszd el könnyeinknek kútját, igazítsd el üdvösségünk útját.

Uram Jézus légy velünk, mi egyetlen örömünk,
Nálad nélkül keserűség itt a földön életünk.
Ó egyetlen örömünk, Uram, Jézus légy velünk!

IMÁDKOZZUNK GYERMEKEINKÉRT!

1. Jézusunk, aki magad is gyermekké lettél, hogy segíts rajtunk, hódítsd meg gyermekeink szívét és irányítsd őket Feléd! - Kérünk...
2. Add Urunk, hogy növekedjenek bölcsességben és kedvességben Isten és az emberek előtt! - Kérünk...
3. Óvd meg őket Urunk minden veszélytől, adj kitartást nekik a bűn elleni harcaikban, és légy velük akkor is, ha mi már nem vezethetjük őket! - Kérünk...
4. Véd meg ifjúságunkat, gyermekeinket az istentelenség és erkölcstelenség romboló szellemétől! - Kérünk...
5. Segíts meg minket, hogy minden szükségeset meg tudjunk adni gyermekeinknek, és irántad hálás lelkületre neveljük őket a családi otthon melegével! - Kérünk...

Szülők: Istenünk! Előtted nagyon nagy érték a gyermek, jutalmat ígérsz annak, aki csak egyet is befogad a kicsinyek közül. Megköszönjük gyermekeinket, és azt az örömet, amely a velük való élet, a nevelésük már eddig is adott. Apai anyai gondunkat, aggodásainkat, félelmeinket szeretnénk megosztani Veled, mert egyre inkább érezzük, hogy szükségünk van Rád. Fogadd el a mi családjainkat, segíts, oltalmaz a nehézségek idején, légy velünk az örömeinkben is, hogy áldott legyen, boldog legyen családi életünk. Ámen.

Uram, Jézus kérve kér, szívünk mely bíz és remél.
Add meg néki a nyugalmat, mely minden kincssel felér!
A szív, amely bíz s remél, Uram, Jézus kérve kér!

1-1 tized az Örvedetes Olvasóból (A Rózsafüzér imádkozása közben gondoljunk saját családunkra!)

Búcsúzó ének:

Ó Jézus, Jézus, ó kegyes Jézus, légy velünk,
Könyörgünk Hozzád, szent békességed add nekünk.
Ha bűn éget, ha ver az élet vihara,
Csillagunk éjben, segíts a vészben, Mária.
Mária őre, hú kísézője, Szent József,
a betegágnál és a végóránál védelmezz!
Ha erőnk nincsen, példátok intsen, Szent Család,
ha szívünk tiszta, megnyílik majd a mennyország!
Ámen.

I. ALKALOM: IDŐT SZAKÍTANI...

Vezető: A Szentírás megjegyzi Szent Józsefről, hogy igaz ember volt. Nagyon sokat jelent ez: egy Istenre figyelő, Istennel kapcsolatban levő becsületes, tisztességes emberi életet.

Férj: Szoktam-e időt szakítani arra, hogy Isten akaratát, tetszését keressem?

Vezető: Szűz Máriát imádkozva találja a Jézus születését hírül vivő angyal, és később is jellemző marad reá ez a csendes Istenre-hagyatkozás.

Feleség: Szoktam-e időt szakítani arra, hogy családom gondját Isten elé vigyem?

Vezető: Jézus csodálatos Atyjához való hűségének a titka a vele való állandó kapcsolat.

Gyermek: Keresem-e a kapcsolatot Istennel, szívesen imádkozom-e, szakítok-e rá időt?

Vezető: Isten boldogságra szánta az embert, és ha akarata szerint élünk, boldogok is leszünk már itt a földi életben is. Ha Istenre kellőképpen figyelünk, Ő mindig megmutatja, mit kell tennünk közvetlen környezetünkben, családjunkban közös boldogságunk, örömteli életünk érdekében.

Férj: Szakítok-e időt arra, hogy házastársammal beszélgessek? Nemcsak a fontos tennivalókkal, hanem egymással is foglalkozunk-e?

Feleség: Szakítunk-e elég időt arra, hogy gyermekeink fejlődését észrevegyük, helyesen irányítsuk?

Gyermek: Szakítok-e elég időt arra, hogy szüleim tanácsát, javaslatát, parancsát megismerjem és így könnyebben engedelmeskedjem nekik? (Itt következik: "Imádkozunk családjainkért...")

IV. ALKALOM: MEGKÖSZÖNNI, HÁLÁT ADNI...

Vezető: József csendes engedmességgel válaszolt Istennek kiválasztottságára. Mária és Jézus iránti hálája a mindennapos gondoskodásban nyilvánult meg.

Férj: Észreveszem-e, hogy házastársamban, gyermekeimben Isten megajándékozott engem? Szoktam-e néha köszönetet mondani értük?

Vezető: Mária hálája csodálatos imában fogalmazódik meg, amely azóta is segítséget jelent minden embernek az Isten iránti hála és köszönet kifejezésében.

Feleség: Észreveszem-e házastársamban, gyermekeimben a nemes, szép érzéseket? Segítem-e őket abban, hogy lelki értékeik kifejezésre jussanak?

Vezető: Jézus istenfiúságának lényeges eleme volt, hogy minden körülmények között bizott Atyjában, mindent és előre megköszönt, hálás volt...

Gyermek: Észreveszem-e Isten szeretetét, gondviselését szüleim gondoskodásán keresztül? Gondolok-e legalább néha arra, hogy szüleim áldozata nem kötelezően kijáró valami számomra, hanem szeretetük?

Vezető: Ha észre vesszük és gyakoroljuk a hálaadást és köszönetet Isten felé, emberi kapcsolatainkban is gazdagodunk. Jézus azt kívánja tőlünk, hogy embertársainkban vegyük észre, köszönjük meg Isten szeretetét. Tanuljuk meg a családban egymásnak is kimondani a köszönő szót, legyünk egymás iránt hálásak!

Férj: Észreveszem-e, megköszönöm-e a rendben tartott otthonomat házastársamnak? Legalább néha megdicsérem-e az elem tálalt ételt? A kikészített tiszta ruhát megköszönöm-e? Kedveskedem-e feleségemnek?

Feleség: Észreveszem-e, megköszönöm-e ha férjem megkímél a nehéz, fizikai munkától? Észreveszem-e, megköszönöm-e, ha udvarias, figyelmes velem szemben? Igyekszem-e én is a kedvét keresni?

Gyermek: Meg szoktam-e köszönni, ha kapok valamit? Nem vagyok-e követelőző szüleimmel szemben? Szoktam-e én is adni nekik, legalább valami figyelmességgel a kedvükben járni?

Jézus, Mária, József! ...

Forrás: https://www.plebania.net/hittanterem/?op=view&k_id=682

Templomi feladvány „B” év Szent Család Vasárnapja

Összekeveredtek a betűk! Tedd helyes sorrendbe őket, hogy megtudd, hogyan imádkozott Simeon, amikor felismerte a megszületett Megváltót!

„Most bocsásd el, Uram,(zsoldatág), szavaid szerint(bkébenb), mert látta szemem (ütedségvöse), melyet minden nép színe előtt készítettél, (válosigásgul) a pogányok meg..... (arásátísogáliv), és(séglücsidő) népednek, Izraelnek. Apja és anyja(csáltokzatdk) azon, amit fiukról mondott.”

Megoldás:

„Most bocsásd el, Uram, **szolgádat**, szavaid szerint **békében**, mert látta szemem **üdvösségedet**, melyet minden nép színe előtt készítettél, **világosságul** a pogányok megvilágosítására, és **dicsőségül** népednek, Izraelnek. Apja és anyja **csodálkoztak** azon, amit fiukról mondott.” (Lk 2,29-34)

Készítette: Csonka Laura

„Amikor elteltek a tisztulásnak a Mózes törvényében megszabott napjai, felvitték Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak, ahogy az Úr törvényében elő volt írva: az anyaméhet megnyitó minden elsőszülött fiú az Úr szentjének hívatik; s az áldozatot is be akarták mutatni, ahogy az Úr törvénye előírta: egy pár gerlicét vagy két galambfiókát.” (Lk 2,22-24)

Következők vagy-vagy forrása: <http://cevrajzosevangeliium.hupont.hu/6/a-szent-csalad-jezus-maria-es>

SIMEON

Keress 12 eltérést a két kép között!

2.4.4. Evangéliumhoz tartozó festmények

Andrey Shishkin: Simeon és Jézus

Andrey Shishkin orosz festőművész, 1960-ban született Moszkvában, azóta is ott él és alkot, elsősorban realista-akadémiai stílusban. Előszeretettel ábrázol emberei arcokat, ún. pszichológiai portrékon, melyeken az emberi lélek mélységeit kívánja kifejezésre juttatni.

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

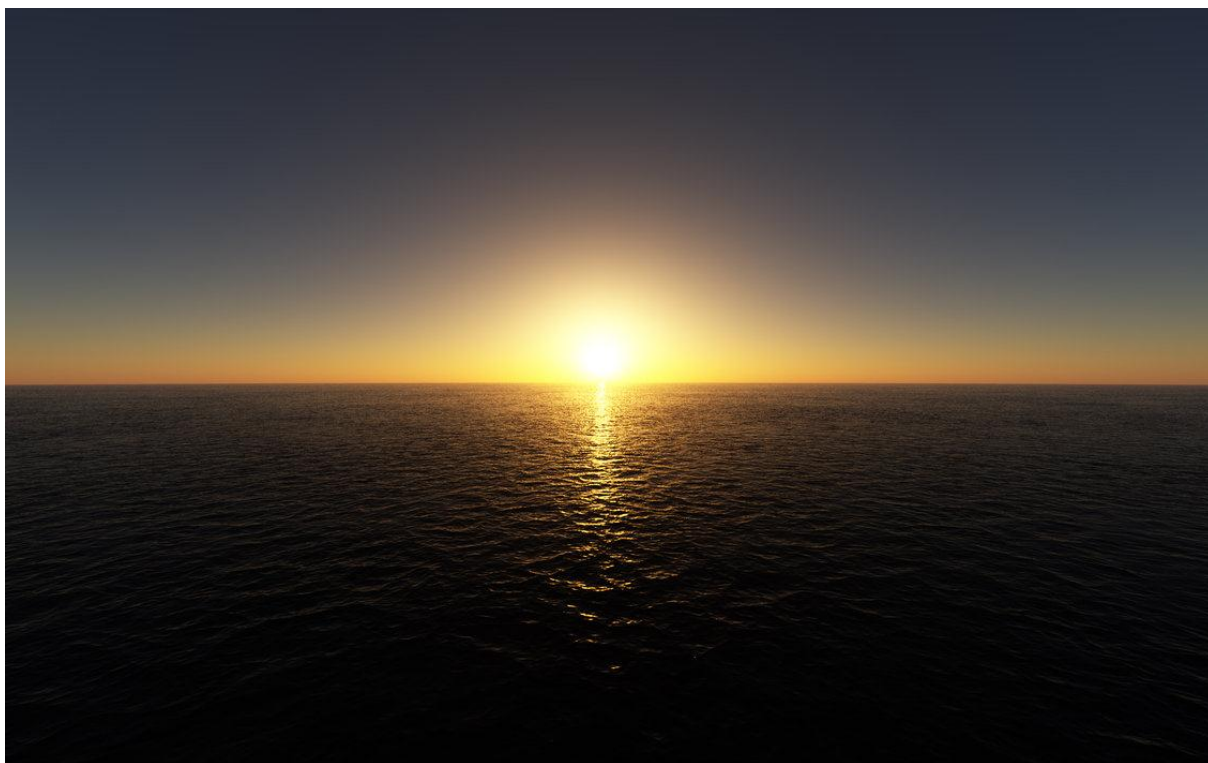
3. Oratio – imádság

3.1. A szentmise első könyörgése

Istenünk, te az emberi természet méltóságát csodálatosan megalkottad,
és még csodálatosabban megújítottad.

Add, kérünk, hogy részesedjünk Fiad istenségében,
aki szeretetből magára vette emberi természetünket.
Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben,
Isten mindörökkön-örökké.

4. Contemplatio – szemlélődés (fotók)

5. Condivisio – megosztás

5.1. Örömhír megfogalmazások

Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- ~ az Isten annyira szeret, minket, hogy alkalmazkodik a mi csekély értelmükhöz és mindig, sokféle úton bizonyítja a létét, szeretetét.
- ~ A megtestesült Ige: Jézus Krisztus végérvényesen velem van, ha rá figyelek megismerhetem az Atyát.
- ~ Nekem ebben a szakaszban az az örömhír, Isten gyermekei lehetünk
- ~ Isten minden emberért eljött a világba.

6. Actio, operáció – tettekre váltás

6.1. Tanúságtétel megfogalmazások

Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- ~ még jobban keressem az Istent a mindennapjaimban.
- ~ Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, elmélyüljek Istengyermeiségemben.
- ~ én is megpróbáljak világosság lenni mások számára.